זוהר, פרשת אמור

ספר הזוהר

ספר הזהר, ויקיטקסט, ברישיון CC BY-SA.
geulaquiz.com

דף פח עמוד א

ויאמר יהו״ה אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו (ויקרא כא א) . א״ר יוסי מאי טעמא דא לקבל דא דכתיב לעילא **ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני מות יומתו** (ויקרא כ כז) , וסמיך ליה **אמור אל הכהנים**? אלא כיון דאזהר להו לישראל לקדשא להו בכלא - אזהר להו לכהני לקדשא לון וכן ללוים. לכהני מניין? דכתיב **אמור אל הכהנים**. ללואי מנין? דכתיב **ואל הלוים תדבר ואמרת אליהם**. בגין דישתכחון כלהו זכאין קדישין דכיין.

אמור אל הכהנים בני אהרן - מאי טעמא הכא **בני אהרן**? וכי לא ידענא דבני אהרן נינהו? אלא **בני אהרן** ולא בני לוי. דאהרן דהוא שירותא דכל כהני דעלמא, דביה אתרעי קב״ה מכלא בגין למעבד שלמא בעלמא, ובגין דאהרן ארחוי סליקו ליה להאי דכל יומוי דאהרן הוה משתדל לאסגאה שלמא בעלמא. ובגין דארחוי כך - סליק ליה קב״ה להאי למיעל שלמא בפמליא דלעילא. ובגין כך **אמור אל הכהנים בני אהרן**.

אמור אל הכהנים ואמרת אליהם.

רבי יהודה פתח **מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו׳** (תהלים לא כ) . **מה רב טובך** - כמה עלאה ויקירא ההוא נהורא עלאה דאקרי ׳טוב׳ דכתיב **וירא אלהים את האור כי טוב**, ודא הוא אור הגנוז דביה עביד קב״ה טב בעלמא, ולא מנע ליה בכל יומא בגין דביה מתקיים עלמא וקאים עליה. **אשר צפנת ליראיך** - דתנן נהורא עלאה עבד קב״ה כד ברא עלמא וגניז ליה לצדיקיא לזמנא דאתי. הדא הוא דכתיב **אשר צפנת ליראיך**.

פעלת לחוסים בך - **פעלת** - בזמנא דאתברי עלמא ההוא נהורא הוה קאים ונהיר מרישא דעלמא לסייפי דעלמא. כד אסתכל קב״ה לאינון חייבין דזמינין לקיימא בעלמא - גניז ליה להההוא נהורא דכתיב **וימנע מרשעים אורם** (איוב לח טו) . וזמין לאנהרא לצדיקיא לעלמא דאתי. ודא הוא **צפנת ליראיך**, וכתיב **וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה** (מלאכי ג כ) .

תא חזי בשעתא דבר נש קאים למיהך להההוא עלמא והוא בבי מרעיה - אתיין עליה ג׳ שלוחין וחמי תמן מה דלא יכיל בר נש למחמי כד איהו בהאי עלמא. וההוא יומא - יומא דדינא עלאה הוא - דמלכא בעי פקדונא דיליה. זכאה ההוא בר נש דפקודא אתיב למלכא כמה דאתיהיב ליה בגויה! אי ההוא פקדונא אתטנף בטנופי גופא - מה יימא למארי פקדונא?! זקף עינוי וחמי למלאך המות קאים קמיה וסייפיה שליפא בידיה, קסטר בקטרין בקומטא דההוא בר נש, ולית לה לנפשא קשיו בכלא כפרישו דילה מן גופא. ובר נש לא מית עד דחמי לשכינתא, ומגו סגיאות תיאובתא דנפשא בשכינתא - נפקת לקבלה.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף פח עמוד ב

בתר דנפק׳ - מאן איהי נפשא דאתדבק בה ותתקבל בגווה, והא אוקמוה להני מילי.

בתר דנפקא נפשא מן גופא ואשתאר גופא בלא רוחא - אסור למשבק ליה בלא קבורתא דכתיב **לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא** (דברים כא כג) . בגין דמיתא דישתהי כ״ד שעות דאינון יומם ולילה בלא קבורתא - יהיב חלישותא בשייפוי דרתיכא, ומעכב עבידתא דקב״ה מלמעבד. דאפשר דקב״ה גזר עליה בגין למיתיה בגלגולא אחרא מיד בההוא יומא דאתפטר לאוטבא ליה. וכל זמנא דלא אתקבר גופא - נשמתא לאו עאלת קמי קב״ה ולא יכלא למהוי בגופא אחרא בגלגולא תניינא; דלא יהבין לנשמתא גופא אחרא עד דיתקבר קדמאה. ודא דמי לבר נש דמיתת אתתיה - לא אתחזי ליה למיסב אתתא אחרא עד דקביר לקדמיתא, ובגין דא אמרה אורייתא **לא תלין נבלתו על העץ**.

דבר אחר: כד אתפרשא נשמתא מן גופא ובעיא למיזל להההוא עלמא - לא תיעול להההוא עלמא עד דיהבין לה גופא אחרא מנהורא, ולבתר יכלא למיעל. ומאליהו תנדע! דהוו ליה תרין גופין - חד דביה אתחזי לתתא לבני נשא, וחד דביה אתחזי לעילא בין מלאכין עלאין קדישין. וכל כמה דגופא לא אתקבר - צערא הוא לנשמתא ורוח מסאבא אזדמן לשרייא עלוי ולסאבא להההוא גופא. ובגין דההוא רוח מסאבא אזדמן - לא מבעי ליה לאינש למיבת ההוא גופא ליליא חד בגין דרוח מסאבא אשתכח בליליא ואשתטח בכל ארעא לאשכחא גופא בלא נפשא לסאבא ליה. ואסתאב יתיר. ועל דא אזהר לכהני ואמר **לנפש לא יטמא בעמיו** - בגין דאינון קדישין ולא ישרי עלייהו רוח מסאבא ולא יסתאבון.

אמור אל הכהנים - ר׳ יצחק אמר **אמור אל הכהנים** בלחישו - כמה דכל עובדיהון דכהני בלחישו כך אמירה דלהון בלחישו. **אמור...ואמרת** - זמנא חד ותרין זמנין - לאזהרא להו על קדושייהו בגין דלא יסתאבון. דמאן דמשמש באתר קדישא בעיא דישתכח קדישא בכלא.

לנפש לא יטמא - כמה דאוקימנא דגופא בלא רוח - מסאבא הוא, ושארי עליה רוח מסאבא. דהא תיאובתא דרוחי מסאבא לגבי גופיהון דישראל איהו, בגין דאתרך מנייהו רוחא קדישא, ובמנא דקודשא אתיין לאתחברא. וכהני דאינון קדישין קדושתא על קדושתא - לא בעיין לאסתאבא כלל בגין דכתיב **כי נזר אלהיו על ראשו** (במדבר ו ז) , וכתיב ׳כי שמן משחת אלהיו עליו אני יהו״ה׳ (ויקרא כא יב עיי״ש=עיי״ש) .

והוא כגוונא דלעילא קאים לתתא דכתיב **כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן שיורד על פי מדותיו** (תהלים קלג ב) . האי קרא אוקמוה אבל **כשמן הטוב על הראש** - דא משח רבות קדישא עלאה דנגיד ונפיק מאתר דנהרא עמיקא דכלא. דבר אחר, דנגיד ונפיק מרישא דכל רישין סתימא דכל סתימין. **על הראש** - **על הראש** ודאי - רישא דאדם קדמאה. **יורד על הזקן** - דא דיקנא יקירא כמה דאוקמוה. **זקן אהרן** - דא כהן גדול דלעילא והא אוקמוה, וההוא שמן

רעיא מהימנא

פקודא [כ״א] דא - לסדרא כהנא בכל יומא בוצינין בבי מקדשא, והא אוקימנא ברזא דמנורה, ואיהו רזא כגוונא דלעילא. בגין דנהירו עלאה במשח רבו נחית על רישא דכהנא בקדמיתא, לבתר איהו אדליק ואנהיר כל בוצינין דכתיב **כשמן הטוב על הראש וגו׳**, וכתיב **כי שמן משחת אלהיו עליו וגו׳**. ועל דא אתייהיב רשו לכהנא בלחודוי לסדרא בוצינין ולאדלקא להון בכל יומא תרין זמנין לקבל נהירו דיחודא תרין זמנין קרבנא בכל יומא תרין זמנין וכלא אצטריך. ועל ידי דכהנא נהרין בוצינין בכלא עילא ותתא

דף פט עמוד א

יורד על פי מדותיו - דמאינון משיחין נגיד ונפיק ונחית לתתאי. וכגוונא דא נגיד ואתעטר כהנא תתאה במשח רבותא לתתא.

האי קרא לאו רישיה סיפיה ולאו סיפיה רישיה. כתיב **אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא** - ״לא יטמאו״ מבעי ליה? מהו **לא יטמא**? אלא על ההוא כהן עלאה מכלהו קאמר. א״ר יהודה והא כתיב **והכהן הגדול מאחיו** (כאן חסר) אלא ודאי הכי הוא כמה דאתמר. וא״ר יצחק כהנא דקאים לתתא כגוונא דלעילא - בקדושה אצטריך לאשתכחא יתיר מכלא כמה דאתמר:

ולאחותו הבתולה הקרובה אליו וגו׳ (ויקרא כא ג) - מאי כתיב לעילא **כי אם לשארו הקרוב אליו וגו׳** (ויקרא כא ב) ?

ר׳ אבא פתח: **מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה וגו׳** (ישעיהו סג א) . **מי זה בא מאדום** - זמין קב״ה ללבשא לבושי נוקמא על אדום דאחריבו ביתיה ואוקידו היכליה וגלו לכנסת ישראל ביני עממיא, ולמעבד להון נוקמת עלמין עד דישתכחון כל טורין מטורי עלמא מליין מקטולי עמין, ולמקרי לכל עופא דשמייא עלייהו. וכל חיות ברא יתזנון מנייהו תריסר ירחי, ועופא דשמייא שבע שנין, עד לא תסבל ארעא ניוולא דידהו. הדא הוא דכתיב **כי זבח ליהו״ה בבצרה וטבח גדול בארץ אדום** (ישעיהו לד ו) . עד דאינון לבושין יסתאבון - הדא הוא דכתיב **וכל מלבושי אגאלתי** (ישעיהו סג ג) .

חמוץ בגדים מבצרה - בגין דמנה נפקו אכלוסין דעלמא לחיילא על ירושלם, ואינון שרו לאוקדא היכלא. ובני אדום מפגרין שורין, ורמו אבני יסודא. הדא הוא דכתיב **זכור יהו״ה לבני אדום וגו׳ האומרים ערו ערו עד היסוד בה** (תהלים קלז ז) . **זה הדור בלבושו** (ישעיהו סג א) - באינון לבושי דנוקמא דזמין לאלבשא. **צועה ברוב כחו** - מה צועה? מתבר כמה דכתיב **עמים תחתיך יפלו וגו׳** (תהלים מה ו) .

אמרו ישראל לישעיה - מאן הוא דין דיעביד כל כך? פתח ואמר **אני מדבר בצדקה** - ההוא דאיהו **רב להושיע**, ההוא דכתיב ביה **אוהב צדקה ומשפט**. ואיהו ׳צדקה׳ ממש ואיהו ׳רב להושיע׳.

וכל כך למה? בגין דגרמו לכנסת ישראל למהוי שכיבת לעפרא בגלותא ולמנפל לארעא, כמה דכתיב **נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל** (עמוס ה ב) . ובגין כך קב״ה ילבש לבושי נוקמא עלייהו לסאבא לון בסגיאו דקטולייא דכתיב **וכל מלבושי אגאלתי**.

וכל כך למה? דכתיב **ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש** - דלאו חולקיה דעשו ולא הוות בעדביה דההוא דכתיב ביה **איש יודע ציד איש שדה. לה יטמא** - באינון לבושין דנוקמא דזמין לאסתאבא בין אינון אכלוסין דכתיב ביה **לה יטמא** בגינה, בגין דאיהי שכיבת לעפרא והוא בעי לאקמא לה. הדא הוא דכתיב **קומי אורי כי בא אורך** (ישעיהו ס א) , וכתיב **ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת וגו׳** (עמוס ט יא) :

לא יקרחה קרחה בראשם (ויקרא כא ה) . ר' יוסי אמר **לא יקרחה בה'** מאי טעמא? אלא ההוא שמן עלאה דאיהו משח רבות קודשא דאשלים לכל שבעה יומין, כמה דאתמר דכתיב **כי שבעת ימים ימלא את ידכם** (ויקרא ח לג) . ההוא שמן עלאה אתעדי מניה ואתקרח אי איהו אפגים רישיה. בגין דרישא דכהנא עלאה - ההוא שמן עלאה הוי. ועל דא לא לבעי ליה לכהנא דלתתא לאחזאה ביה בגרמיה פגימו כלל והא אתמר. ובג"כ כתיב **בה"א**.

פתח ואמר: **בשוב יהו"ה את שיבת ציון היינו כחולמים** (תהלים קכו א) . **בשוב יהו"ה את שיבת** - דא בגלות בבל אתמר. דלא אשתכחו יתיר בגלותא אלא שבעין שנין דכתיב **כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם** (ירמיהו כט י) . וכתיב **היינו כחולמים** - מאי **כחולמים**? אלא הא אתערו חברייא דאיכא שבעין

רעיא מהימנא

למחדי חדו ולאשכחא חדו בכל סטרין באדלקותא דבוצינין, דהא תרין אלין על ידא דכהנא לאשתכחא חידו בכל סטרין. ואלין אינון אדלקותא דבוצינין וקטרת. והא אוקימנא **שמן וקטרת ישמח לב** (משלי כז) .

[**פקודא [כ"ב] לברכא כהנא וכו'** - עיין דף קמ"ה ע"א]

דף פט עמוד ב

שנין בחלמא. ותא חזי כתיב **כי שבעת ימים ימלא את ידכם** (ויקרא ח לג) . מאן **שבעת ימים**? הא אתמר - ההוא אתר עלאה דהיא כללא דכל שיתא אחרנין אקרי **שבעת ימים** ואקרי **תשובה**.

תנינן מאן דיתיב בתעניתא בשבתא - קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, ושבעין שנה אינון שבע אנפי מלכא דאפילו אסתכמו עליה לביש - ההוא גזר דינא אתקרע. מאי טעמא? בגין דאחיד ביה בההוא יומא בכללא דכלהו דאקרי **שבעה** ואקרי **תשובה** - בגין כך בכלהו אחיד ואהדר בתשובה ואתקרע גזר דינא בכלהו. ועל דא ודאי שבעין שנין איכא בחלמא.

כגוונא דא כהנא אתעטר בשבע דאקרי **שבעת ימים**. אי פגים רישיה - ההוא שבעה דאיהו כללא דכלהו - אקרח מניה כל ההוא קדושה דכולהו דשריא עליה. ועל דא אזדהרו **דלא יקרחה קרחה בראשם** וישתכחו פגימין מכלא. ובגין כך כהנא בעי לאשתכחא בשלימו יתיר מכלא, כל שכן ההוא דאיהו עלאה מכלהו.

א"ר אבא כאן בה"א תתאה כאן בה"א עלאה ; כהן גדול דאיהו עלאה מכלהו - בה"א עלאה, דכתיב **אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו וגו'** (ויקרא כא י) - **ומלא ידו וגו'** דכתיב **שבעת ימים ימלא את ידכם** (ויקרא ח לג) . כהנא אחרא בה' תתאה דכתיב **לא יקרחה קרחה בראשם** (ויקרא כא ה) וכתיב בתריה **ולא יחללו שם אלהיהם** (ויקרא כא ו) - והאי **שם** הא ידיעא איהו. ובגין כך כתיב **והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ללבוש את הבגדים** כמה דאמרן. ובגין דאיהו קדישא כגוונא דלעילא כתיב **ומן המקדש לא יצא**.

ר' אבא פתח ואמר **לך יהו"ה הצדקה ולנו בושת הפנים כהיום הזה לאיש יהודה וליושבי ירושלם** (דניאל ט ז) . זכאין אינון ישראל דקב"ה אתרעי בהו מכל עמין עכו"ם ; ומגו רחימותא דלהון - יהיב להו אורייתא דקשוט למנדע ארחא דמלכא קדישא. וכל מאן דאשתדל באורייתא - כאילו אשתדל ביה בקב"ה ; דאורייתא כלא שמיה דקב"ה הוי. ובגין כך מאן דאתעסק באורייתא אתעסק ביה בשמיה, ומאן דאתרחק מאורייתא - רחיקא הוא מקב"ה.

תא חזי **לך יהו"ה הצדקה** - כמה דאת אמר **לך יהו"ה הגדולה והגבורה** (דה"א כט יא) . מאן **צדקה**? אתר דכל אנפין נהירין אחידן ביה, והוא אחיד בכלהו וביה אשתכחו. **ולנו בושת הפנים** - אתר דכל אנפין נהירין אתרחקן מניה. **צדקה** - אמת קשוט, ונהורא דכלא ונהורא דאנפין חידו כלא. **בשת** - כסיפא, רחיקו דקשוט. מאן דאכסיף בגין דאמת (דאיהו צדקה) אתרחק מניה ; רחיקו דאנפין נהירין.

תא חזי כהנא עלאה - בעי לאתחזאה בשפירו דאנפין בנהירו דאנפין בחידו יתיר מכלא. ולא בעי לאתחזאה ביה עציבו ורוגזא, אלא כלא כגוונא דלעילא. זכאה חולקיה דעליה כתיב **אני חלקך ונחלתך** (במדבר יח כ) , וכתיב **יהו"ה הוא נחלתו** (דברים יח ב) . ועל דא בעי לאתחזאה שלים בכלא, בגרמיה בלבושיה, דלא יפגים גרמיה כלל כמה דאתמר.

האי איהו בתר נישואין וכו' עד לארעא דישראל - זהו קצת מאמר מרעיא מהימנא מצאתי בהעתק ונדפס באורך בפ' כי תצא ב כי שם ביתו. מאמר מתחיל **וענשו אותו.**

והוא אשה בבתוליה יקח (ויקרא כא יג) .

ר״ש פתח **והנה הוא שם עלילות דברים וגו׳** (דברים כב יז) , וכתיב **וענשו אותו מאה כסף וגו׳ כי הוציא שם רע על בתולת ישראל** (דברים כב יט) . וכי בתולת ישראל היא? בתולת אביה או בתולת בעלה היא! מהו

רעיא מהימנא

כי אם בתולה מעמיו יקח אשה - פתח רעיא מהימנא ואמר: **פקודא דא** למיסב כהנא רבא בתולתא. הדא הוא דכתיב **אלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה**. ואמאי בעינן דלא יסב אלא בתולתא בלא פגימו? אלא אתתא איהי כוס דברכה. טעמו - פגמו.

דף צ עמוד א

בתולת ישראל הכא? הדא הוא דכתיב **שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך** (דברים לב ז) . אוף הכא כהנא דקאים כגוונא דלעילא כתיב **והוא אשה בבתוליה יקח**. הכי נמי **בבתוליה** - דלא תפוק בזמנא דחצדה לבר, והוא אתמר.

רבי שמעון הוה אזיל בארחא והוו עמיה **רבי יהודה ור׳ יוסי ור׳ חזקיה**.

פתח רבי שמעון ואמר **טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו** (תהלים קיא ה) . **טרף נתן ליראיו** - אלין אינון זכאין אינון דחלי דקב״ה. דכל מאן דדחיל ליה אתקרי מאינשי דביתא דמלכא, ועליה כתיב **אשרי איש ירא את ה׳** (תהלים קיב א) . מהו **טרף נתן ליראיו**? אלא כמה דכתיב **ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה**. מהכא אוליפנא דכל בר נש דלעי באורייתא בליליא וקם בפלגות ליליא בשעתא דכנסת ישראל אתערת לאתקנא ביתא למלכא -- האי אשתתף בהדה והאי אקרי ״מבי מלכא״ ויהבין ליה כל יומא מאינון תיקוני ביתא. הדא הוא דכתיב **ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה**. מאן **ביתה**? כל אינון דמשתתפי בהדה בליליא אקרון **ביתה בני ביתה**. ובג״כ **טרף נתן ליראיו**. מהו **טרף**? טרף ממש דאיהי נטלא מאתר רחיקא עלאה דכתיב **ממרחק תביא לחמה** (משלי לא יד) . ומאן זכי להאי טרף? סופיה דקרא אוכח דכתיב **יזכור לעולם בריתו** (תהלים קיא ה) - מאן דאשתדל באורייתא לאשתתפא בהדה בליליא. ולא עוד אלא דצדיק חד עלאה אית ליה לקב״ה, והוא אשתתף בהדיה, וירתין תרווייהו לכנישתא דישראל דכתיב **צדיקים לעולם יירשו ארץ** (תהלים לז כט) .

תו פתח ואמר: **ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יהו״ה מקדשו** (ויקרא כא טו) .

תא חזי כל מאן דאפיק זרע לבטלה לא זכי למחמי אפי שכינתא ואקרי ׳רע׳ דכתיב **כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע** (תהלים ה ה) - האי מאן דאפיק ליה בידיה או אנתו אחרא דלא כשרא. ואי תימא דאפיק ליה באנתו דלא מתעברא הכי נמי? לא! אלא כמה דאמרן. ועל דא יבעי בר נש מקב״ה דיזמין ליה מאנא דכשרא דלא יפגים זרעיה. מאן דאפיק זרעא במאנא דלא כשרא - פגים ליה לזרעיה. ווי למאן דפגים זרעיה! ומה בשאר בני נשא כך - בכהנא דקאים לתתא כגוונא דלעילא בקדושה עלאה - על אחת כמה וכמה!

בעמיו - מהו **בעמיו**? דהא כתיב לעילא **אלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח**, וכתיב **ולא יחלל זרעו בעמיו** טו. ״בהם״ מבעי ליה! מהו **בעמיו**? אלא מלה דא קלנא בעמיו, פגימו בעמיו. ועל דא כתיב **כי אם בתולה מעמיו יקח אשה - מעמיו** ודאי. כלא כגוונא דלעילא.

כי אני יהו״ה מקדשו - מהו **מקדשו**? אלא אנא הוא ההוא דאיהו מקדש ליה בכל יומא, ובג״כ לא יפגים זרעיה ולא ישתכח ביה פגימו, דהא **אני יהו״ה מקדשו**. דאנא בעינא לקדשא ליה וישתכח קדישא בכלא - דקדישא ישתמש על ידא דקדישא. תא חזי קב״ה

רעיא מהימנא

וכהנא דקריב קרבנא קדם יהו״ה בעי דלהוי איהו שלים בלא פגימו, שלים באברוי. בלא פגימו - דמומין פסלין בכהניא. שלים בגופיה, שלים בנוקביה לקיימא ביה **כלך יפה רעיתי ומום אין בך** (שיר ד) . דקרבנא - מנחה איהו, וצריכין ישראל למשלח מנחתא דלהון למלכא בגבר שלים. דאינון בהפוכא דסטרא אחרא - דהא **ביד איש עתי** פגים הוו שלחין ליה דורונא דכתיב **גורל אחד ליהו״ה וגורל אחד לעזאזל**. דאלהים אחרים כולהו פגימין מסטרא דצפון. והכי רובא דבתי עכו״ם הם פגימין בנוקבא דילהון, חורבא **לילית** פגימותא וכו׳ (חסר)

ורעיא מהימנא איהו **ו**, מלא **י״ה**. ואיהו בסדורא דא **יה״ו**. **ה**׳ בתראה - **כוס מלא ברכת יהו״ה** מסטרא דימינא ומסטרא דגבורה דאיהו דינא, שכינתא אתקריאת **הויה**. הדא הוא דכתיב **הנה יד יהוה הויה במקנך אשר בשדה**.

קם רעיא מהימנא ואשתטח קמיה ואמר: זכאה חולקי! דמארי דמטרוניתא אינהו בעזרי!

[**קום רעיא מהימנא** - עיין פרשת משפטים דף קי"ח ע"א]

דף צ עמוד ב

ישתמש על ידא דכהנא וישתכח קדישא כד אתי לשמשא. ובגין דקב"ה ישתמש על ידא דכהנא דאיהו קדישא - כהנא ישתמש על ידא דדכיא דאתקדש בדכיותיה. ומאי איהו? ליואי. בר נש אחרא ישתמש על ידי דקדישא אחרא בגין דישתכחון כלא בקדושה לשמשא לקב"ה. זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי דעלייהו כתיב **ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי** (ויקרא כ כו) ! כמה פרישן ישראל מכלא בקדושה לשמשא לקב"ה - הדא הוא דכתיב **והתקדשתם והייתם קדושים כי אני יהו"ה וגו'** (ויקרא כ ז) .

תו פתח ואמר: **ליהו"ה הישועה על עמך ברכתך סלה** (תהלים ג ט) . **ליהו"ה הישועה** - הכי תנינן זכאין אינון ישראל דבכל אתר דאתגלו שכינתא אתגלייא בהדייהו. כד יפקון ישראל מגלותא פורקנא למאן? לישראל או לקב"ה? אלא הא אוקמוה בכמה קראי. והכא **ליהו"ה הישועה** ודאי! אימתי? **על עמך ברכתך סלה.** בשעתא דקב"ה ישגח בברכאן עלייהו דישראל לאפקא לון מן גלותא ולאוטבא להו - כדין **ליהו"ה הישועה** ודאי. ועל דא תנינן דקב"ה ייתוב עמהון דישראל מן גלותא, הדא הוא דכתיב **ושב יהו"ה אלהיך את שבותך ורחמך** (דברים ל ג) :

איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום (ויקרא כא יז) .

ר' יצחק אמר בגין דאיהו פגים, ומאן דאיהו פגים לא אתחזו לשמשא בקודשא. והא אוקמוה דבר נש דאשתכח פגים - לית ביה מהימנותא, וההוא פגימו אסהיד עליה. כל דען כהנא דבעייא לאשתכחא שלים, מאריה דמהימנותא יתיר מכלא, והא אוקמוה.

ר' אלעזר הוה יתיב בקסטרא דבי חמוי, והוא הוה אמר "זילגא דבקסטירא בעינא שכיח".

אדהכי אעבר חד בר נש פגים מעיניה חד.

אמר חמוי: נשאל להאי.

אמר: פגים הוא ולאו מהימנא!

אמר: נשאל בהדיה.

אתו שאילו ליה, אמרו ליה: טופקא מאן הוא בעלמא?

אמר: עתירא. אבל דישליף בהדיה אנא מכלהו.

אמר ר' אלעזר: במלוי אשתמע דלאו מהימנותא גביה ולאו בר מהימנא הוא. תא חזי קב"ה אמר **כל איש אשר בו מום לא יקרב** דהא קדושה דלעילא לא שריא באתר פגים.

פתח ואמר **לתורה ולתעודה אם לא יאמרו כדבר הזה** (ישעיהו ח כ) . **לתורה ולתעודה** - מאן הוא **תורה** ומאן הוא **תעודה**? אלא **תורה** - דא תורה שבכתב. **תעודה** - דא תורה שבעל פה. תורה שבע"פ לא שריא באתר פגים דהא מתורה שבכתב אתבני.

כתיב **צור תעודה חתום תורה בלמודי** (ישעיהו ח טז) . **צור תעודה** - דא תורה שבע"פ בגין דתמן אתצר צרורא דחיי ובתעודה אתקשר קשרא דחיי דלעילא למהוי כלא חד. ומתמן לתתא אתפרשן אורחים ושבילים ומתמן מתפרשין אורחין בעלמין כלהו. הדא הוא דכתיב **ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים.**

חתום תורה - חתימה דאורייתא דאיהי תורה שבכתב. באן אתר? **בלמודי** - אלין נביאי, כמה דאת אמר **ויקם את העמוד הימני ויקרא שמו יכין ויקם את העמוד השמאלי ויקרא שמו בועז** (מ"א ז כא) . ומתמן אתפרשן אורחין לנביאי מהימני, וקיימי אלין בקיומא לגופא לשית טהירין. הדא הוא דכתיב **שוקיו עמודי שש** (שה"ש ה טו) . וכלא לא קיימא אלא בשלימו. ולא שרייא קדושה דכלא אלא בשלימו. כד מתחבראן דא בדא - כלא הוא שלים. כלא הוא חד, לא אתפגים אתר. ועל דא אקרי כנסת ישראל **שלם** כמה דאת אמר **ומלכי צדק מלך שלם** (בראשית יד יח) , **ויהי בשלם סכו** (תהלים עו ג) . ובג"כ לא שרייא כלא אלא באתר שלים. ועל דא **כל איש אשר בו מום לא יקרב.**

כגוונא דא קרבנא דביה מומא לא יתקריב. מאי טעמא? דכתיב **כי לא לרצון יהיה לכם** (ויקרא כב כ) . ואי תימא - הא קודשא בריך הוא לא שארי אלא באתר תבירא במאנא תבירא דכתיב **ואת דכא ושפל רוח** (ישעיהו נז טו) ?! האי אתר שלים יתיר הוא מכלא) בגין דמאיך גרמיה למשרי עליה גאותא

דכלא, גאותא עלאה. ודא הוא שלים.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צא עמוד א

אבל לא כתיב ״ואת עור ושבור וחרום ושרוע״, אלא **ואת דכא ושפל רוח** - מאן דמאיך גרמיה קב״ה זקיף ליה. ובגיני כך כהנא דקאים לתתא כגוונא דלעילא - בעי למהוי שלים יתיר מכלא ולא יתחזי פגים. ועל דא אזהר להו לכהני דכתיב **איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום** (ויקרא כא יז) .

תו פתח ואמר: **וכי תגישון עור לזבוח אין רע וכי תגישו פסח וחולה אין רע** (מלאכי א ח) - וכי קב״ה אמר **אין רע** - אי הכי טוב הוא. אלא סיפיה דקרא אוכח דישראל באינון יומין הוו ממנן כהני מארי דמומין על גבי מדבחא ולשמשא על מקדשא, ואמרי מאי אכפת ליה לקב״ה דא או אחרא, ואינון הוו דאמרי **אין רע**, וקב״ה אתיב להון ההוא מלה דהוו אמרי. אמר: ״ישראל! אתון אמרי כד מקרבי מארי דמומין על פולחני ׳אין רע׳, מאי אכפת ליה לקב״ה״. סופיה דקרא מה כתיב **הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך** - בר נש מנייכו אי בעיתו לשלומי למלכא ולקרבא קמיה דורונא אתון משדרין ליה בפגימא או לאו? ! **הירצך או הישא פניך** בההוא דורונא? ! כ״ש וכ״ש דאתון מקרבין קמאי בר נש פגים לקרבא דורונא - הא דורונא דילכון לכלבא אתמסר ! דודאי בר נש דאיהו פגים - פגים הוא מכלא, פגים הוא ממהימנותא. ועל דא **כל איש אשר בו מום לא יקרב** (ויקרא כא יח) .

אמר רבי יוסי זמין קב״ה לאשלמא להו לישראל ולאשתכחא שלימין בכלא, דלא יהא בהון מארי דמומין כלל. בגין דיהון תקונא דעלמא כאלין מאני ולבושא דבר נש דאינון תקונא דגופא. הדא הוא דכתיב **ויתיצבו כמו לבוש** (איוב לח יד) .

דבר אחר: כד יתערון מעפרא - כמה דעאלו הכי יקומון. חגרין או סומין עאלו - חגרין וסומין יקומון. בההוא לבושא. דלא יימרון דאחרא הוא דאתער. ולבתר קב״ה ייסי לון וישתכחון שלימין קמיה. וכדין יהא עלמא שלים בכלא. כדין **ביום ההוא יהיה יהו״ה אחד ושמו אחד**:

שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו וגו׳ (ויקרא כב כז) .

רבי יוסי פתח: צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע יהו״ה (תהלים לו ז) . האי קרא אית לאסתכלא ביה. אבל תא חזי **צדק** - כתרא קדישא עלאה. **כהררי אל** - כאינון טורין עלאין קדישין דאקרון ׳טורי דאפרסמונא דכיא׳. ובגין דאיהי סלקא לאתקשרא בהו לעילא - כל דינהא בשיקולא חדא לכלא, דלית בההוא דינא רחמי.

משפטיך תהום רבה - משפט דאיהו רחמי נחית לתתא להההוא דרגא לתקנא עלמין וחייס על כלא, ועביד דינא ברחמי לבסמא עלמא. ובגין דאיהו רחמי - **אדם ובהמה תושיע יהו״ה** - לכלא, בשיקולא חדא. **אדם ובהמה** הא אוקמוה. מאן דהוא אדם ושוי לגרמיה כבהמה. **אדם ובהמה** - דין אדם ודין בהמה חד הוא. אדם - **ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר** (בראשית יז יב) . בהמה - **והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהו״ה** (ויקרא כב כז) - בגין דיעבר עלייהו שבת חד ודא אוקמוה:

רבי חייא פתח: יהו״ה בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו (שופטים ה ד) .

תא חזי זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי, דקב״ה אתרעי בהו ואינון מתדבקין ביה ואקרון ׳קדישין - עם קדוש׳. וכן עד דסליק לון לדרגא עלאה דאקרי ׳קדש׳ דכתיב **קדש ישראל ליהו״ה ראשית תבואתה** (ירמיהו ב ג) , כמה דאוקימנא. דהא ישראל מתמניא יומין מתדבקין ביה בשמיה ורשימין בשמיה ואינון דיליה, כמה דאת אמר **ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ** (שמואל ב ז כג) . ועממין לא מתדבקין ביה ולא אזלין בנימוסיה, ורשימא קדישא אעדיאו מנייהו עד

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צא עמוד ב

דאינון מתדבקן בסטרא אחרא דלאו קדישא.

ותא חזי בשעתא דבעא קב״ה למיהב אורייתא לישראל - זמין בה לבני עשו. אמר לון ״בעאן אתון לקבלא אורייתא?״. בההיא שעתא אתרגיזת ארעא קדישא ובעיא לאעלא לנוקבא דתהומא רבה. אמרה קמיה: מארי דעלמא! פסטירא דחדווה תרי אלפי שנין עד לא אתברי עלמא - קלטינא קמי ערלין דלא רשימין בקיומך?! אמר לה קב״ה: כורסייא כורסייא! ייבדון אלף אומין כוותייהו, וקיימא דאורייתא לא יזדמן קמייהו! הדא הוא דכתיב **יהו״ה בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה** ודאי, בגין דאורייתא לא אתיהיבת אלא למאן דאית ביה קיימא קדישא. ומאן דאליף אורייתא למאן דלא אתגזר - משקר בתרי קיימי! משקר בקיימא דאורייתא, ומשקר בקיימא דצדיק וכנסת ישראל. דאורייתא להאי אתר אתיהיבת ולא לאחרא.

רבי אבא אמר משקר בתלת דוכתי עלאי! משקר בתורה, משקר בנביאים, משקר בכתובים. משקר בתורה דכתיב **וזאת התורה וגו׳** (דברים ד מד) . משקר בנביאים דכתיב **וכל בניך למודי יהו״ה** (ישעיהו נד יג) - אינון **למודי יהו״ה** ולא אחרא. וכתיב **חתום תורה בלמודי** (ישעיהו ח טז) - אינון ולא אחרא. משקר בכתובים דכתיב **ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל** (תהלים עח ה) , וכתיב **אך צדיקים יודו לשמך** (תהלים קמ יד) . מאן **צדיקים**? דא צדיק וכנסת ישראל - דמאן דלא אתגזר ולא עאל בקיומא דלהון - לא יודון לשמיה קדישא דהיא אורייתא.

א״ר חייא, כיון דאתגלי קב״ה על טורא דסיני למיהב אורייתא לישראל - שכיכת ארעא ותבת בנייחא. הדא הוא דכתיב **ארץ יראה ושקטה** (תהלים עו ט) . תא חזי בר נש דאתיליד - לא אתמנא עליה חילא דלעילא עד דאתגזר. כיון דאתגזר - אתער עליה אתערותא דרוחא דלעילא. זכי לאתעסקא באורייתא - אתער עליה אתערותא יתיר. זכי ועביד פקודי אורייתא - אתער עליה אתערותא יתיר. זכי ואוליד בנין ואוליף לון ארחוי דמלכא קדישא - הא כדין הוא אדם שלים. שלים בכלא. אבל בהמה דאתילידת - בההיא שעתא דאתילידת - ההוא חילא דאית לה בסופא אית לה בההיא שעתא דאתילידת ואתמנא עליה! ובגין כך כתיב **שור או כבש או עז כי יולד** (ויקרא כב כז) . ״עגל או טלה או שעיר או גדי״ לא אתמר - אלא **שור או כשב או עז** - ההוא דאית ליה לסופא אית ליה בשעתא דאתיליד. **והיה שבעת ימים תחת אמו** - בגין לאתישבא ביה ההוא חילא ואתקיים ביה. ובמה יתקיים ביה? כד ישרי עליה שבת חד. ואי לא - לא יתקיים. ולבתר דיתקיים ביה ההוא חילא כתיב **ירצה לקרבן אשה ליהו״ה** - בקיומא דשבת חד דאעבר עליה.

ובר נש - בקיומא דשבת חד אתקיים ביה אתערותא דהאי עלמא וחילא דיליה. בתר דאתגזר - אתער עליה אתערותא דרוחא עלאה. וכנסת ישראל אעבר עליה וחמאת ליה ברשימא קדישא, ואתערת עליה ושרייא עליה רוחא דההוא עלמא קדישא, כמה דאת אמר **ואעבור עליך ואראך מתבוסת בדמיך וגו׳** (יחזקאל טז ו) . **בדמיך** - בתרי. ואי תימא התם כד נפקי ישראל ממצרים דשכיח בינייהו דם פסח ודם מילה - כדין כתיב **בדמיך חיי** - הכא מאי **בדמיך**? אלא תרין - חד דמילה וחד דפריעה. חד דגזירו דכנסת ישראל, וחד דפריעה בצדיק יסוד עולם. ואלין תרין דמין דבר נש קאים בגינייהו בקיומא דעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב **בדמיך חיי**.

רבי שמעון אמר **סוד יהו״ה ליראיו ובריתו להודיעם** (תהלים כה יד) . **סוד יהו״ה ליראיו** - דא כנסת ישראל, **ובריתו להודיעם** - דא צדיק יסוד עולם,

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צב עמוד א

בקשורא חדא. **יו״ד** - תלת אתוון שלימותא דכלא. ראשיתא דכלא **י׳** עלאה דכלא. **ו׳** - אמצעיתא - שלימותא דכל סטרין, מעבר לכל רוחין. ביה תלייא מהימנותא. **ד׳** - גנתא צרורא דחיי.

את דא זעירא שלימא דכלא. את דא סתימא דכל סטרין. כד נפיק - נפיק כמלכא עם חילוי. תב לבתר **י׳** בלחודוי. ביה אסתים מלה, ביה נפיק. סגיר ופתח.

ה״א - שלימותא דכלא לעילא ותתא, והא אתמר. **ה״א - ה׳** הא ידיעא. **א׳** - הוא **יו״ד**; שלימו דתלת אתוון דאינון ברישא דסתימין ביו״ד, והא אוקמוה. וכלא חד מלה הוא - שלימו דשמא קדישא הוא, שלימו דעילא ותתא. בגין כך לזמנין **ה״א** נטיל **א׳** בזמנא דהיא מתעטרא בעטרוי.

תא חזי כל את ואת דשמא קדישא אתחזי ביה שלימו דכלא שמא. **יו״ד** - הא אתמר - שלימו דכלא. **ה׳** - שלימו דכלא. ואע״ג דלאו איהו באלף ה״א בלחודוי - הא אתמר בדיוקנא דא [ציור] **יד״ו. א׳** הוא שלימותא דכלא. **ו׳** - בין בסטרא דא בין בסטרא אחרא שלימו הוא בכלא. **וא״ו** - הא שלימו יתיר לאעטרא בכלא. **ה״א ה״א** - כלא חד הוא. והא אתערו ביה חברייא.

תא חזי **והיה שבעת ימים וגו׳** - **יהו״ה** אתגליפו אתוון **והיה. ו׳ ה׳** - הא שבעת יומין אתכלילו בחד. **י׳ ה׳** - שבעת יומין. **י׳** - חד כללא דכלא. **ה״א** - תלת; היא ותרין בנין. וברא חד - תרין אבהן ביה כלילן - הא שיתא. ברתא נוקבא חד - הא שבעה. אשתמע **דה׳** עלאה כללא דשיתא. **י״ה** - הא שבעה. היינו דכתיב **שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום** (מלכים א ח סה) .

והיה שבעת ימים תחת אמו - תחת אמו אתעטרו ׳שבעת ימים׳ דכתיב **לך יהו״ה הגדולה והגבורה וגו׳** (דה״א כט יא) . ועל דא **שבעת ימים** לתתא ליקרא דאמא עלאה, **תחת אמו** לתתא.

כתיב **עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אמללה** (שמואל א ב ה) - עקרא דכל ביתא ילדה שבעה - אלין שבעת יומין דחג הסכות. **ורבת בנים אמללה** - אלין קרבנין דחג דנחתין בכל יומא מן מנינא. ותא חזי אלין סלקין לעילא לעילא, ואלין נחתין לתתא לתתא, כמה דאת אמר **אם תגביה כנשר ואם בין ככבים שים קנך משם אורידך נאם יהו״ה** (עובדיה א ד) . וישראל סלקין מתתא לעילא דכתיב **והיה זרעך כעפר הארץ** (בראשית כח יד) , וכתיב **והרביתי את זרעך ככוכבי השמים** (בראשית כו ד) . ולבתר סלקין על כלא ומתדבקן באתר עלאה על כלא - הדא הוא דכתיב **ואתם הדבקים בה׳ אלהיכם וגו׳** (דברים ד ו) :

ושור או שה אותו ואת בנו (ויקרא כב כח) - אמר ר׳ יוסי כתרגומו - **לה ולברה**. דעקרא דאמא למנדע ברה ואזיל בתרה, ולא אזיל בתר אבוה ואנן לא ידעינן מאן הוא.

לא תשחטו ביום אחד - א״ר יהודה מאי טעמא? אי תימא משום עגמת נפש דבעירא - ניכוס להאי בביתא חד ולהאי בביתא אחרא! או להאי השתא ולהאי לבתר!

א״ל אית מאן דשרי - ולאו הכי! אלא **ביום אחד** ממש. תא חזי תנינן **יפה תענית לחלום כאש לנעורת**. ועקרא דתעניתא בההוא יומא ממש ולא ביומא אחרא. מאי טעמא? בגין דלית לך יום לתתא דלא שלטא ביה יומא אחרא עלאה. וכד איהו שארי בתעניתא דחלמא - אוליפנא דההוא יומא לא אתעדי עד דאתבטל ההוא גזרה. ואי דחי ליה ליומא אחרא - הא שולטנא דיומא אחרא הוא ולא עאל יומא ביומא אחרא דחבריה. כהאי גוונא לית לך יום דלא אתמנא עליה יומא עלאה לעילא. ובעי בר נש לאסתמרא דלא יעביד פגימו בההוא יומא ולא יתפגים קמי שאר יומין אחרנין. ותנינן בעובדא דלתתא אתער עובדא דלעילא. אי בר נש עביד עובדא לתתא כדקא

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צב עמוד ב

יאות - הכי אתער חילא כדקא יאות לעילא. עביד בר נש חסד בעלמא - אתער חסד לעילא ושארי בההוא יומא ואתעטר ביה בגיניה. ואי אתדבר בר נש לרחמי לתתא - אתער רחמי על ההוא יומא ואתעטר ברחמי בגיניה, וכדין ההוא יומא קאים עליה למהוי אפוטרופא בגיניה בשעתא דאצטריך ליה.

כגוונא דדא בהפוכא דא. אי עביד בר נש עובדא דאכזרי - הכי אתער בההוא יומא ופגים ליה, ולבתר קאים עליה לאכזרי לשיצאה ליה מעלמא. בההיא מדה דבר נש מודד - בה מודדין ליה. תנן דישראל אכזריות אתמנע מנייהו מכל שאר עמין, ולא יתחזון מניה עובדא בעלמא, דהא כמה מארי דעיינין קיימין עליה דבר נש בההוא עובדא. זכאה מאן דאחזי עובדא דכשרא לתתא, דהא בעובדא תלייא מלתא בכלא לאתערא מלה אחרא:

רבי שמעון פתח: וירא יעקב כי יש שבר במצרים (בראשית מב א) . האי קרא רזא דחכמתא אית ביה, ואית לן לאסתכלא ביה, דלאו סופיה רישיה ולאו רישיה סופיה.

אלא תא חזי בשעתא דקב״ה בעי למידן עלמא בכפנא - לא יהיב מלה דא לידא דכרוזא. דהא כל דינין אחרנין דעלמא כרוזא כריז עלוהי עד לא ייתון לעלמא, ודינא דא לא אתיהיב לכרוזא אלא קב״ה אכריז עליה וקארי. הדא הוא דכתיב **כי קרא יהו״ה לרעב** (מ״ב ח א) . מההיא שעתא אתפקדן על עלמא ממנן אחרנין בפקידו דרעב, ואסיר ליה לבר נש דאית ליה שבעא לאחזאה בגרמיה שבעא - דהא אחזי פגימו לעילא ואכחיש מלה דמלכא וכביכול כאלו אעבר ממנן דמלכא מאתרייהו. ועל דא אמר יעקב לבנוי **למה תתראו?** - למה תעבידו פגימו לעילא ולתתא ולאכחשא מלה דמלכא וכל אינון ממנן בכריזו דיליה. אבל **הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה**, ותמן אחזיאו גרמייכו בשבעא ולא תכחישו פמליא דלעילא הכא. ותא חזי יעקב כמה תבואה הות ליה ולא בעי לשבור אלא בתוך הבאים - בגין דלא ישתכח פגימו בעובדא דיליה.

[בדפוס כתוב כי מה שחסר כאן עיין בסוף הספר "סימן ג". והעתקתיו לכאן למרות שלא נראה כי הוא חלק של הזוהר - ויקיעורך]

[ספר הבהיר אמור צ"ב ע"ב אחר תיבות בעובדא דיליה

אמר רבי רחומאי מאי דכתיב **וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד** - והא כבר ירד? אלא **וירד מעשות החטאת והעולה** ואחר כך **וישא אהרן את ידיו אל העם** - נשיאות זו למה? לפי שהקריב קרבן ונתרצה לפני אביהם שבשמים כדאמר צריך אותו שמקרבן לעליונים ומייחדן לייחד בכללן אלו. ומה **אל העם**? בעבור העם. ומאי טעמא בנשיאות - לברך להון בברכה?! אלא משום דיש באדם עשר אצבעות רמז לעשר ספירות שנחתמו בהן שמים וארץ].

תו פתח ואמר: **וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם** (ויקרא ט כב) . ותנינן **ידו** כתיב - דבעי לזקפא ימינא על שמאלא. ואמאי? לאחזאה עובדא לתתא בגין דיתער עובדא לעילא. כתיב **והעברת שופר תרועה בחדש השביעי וגו'** (ויקרא כה ט) - **שופר תרועה** אמאי? אלא שופר דמתבר שלשלאין, דמתבר שולטנותא מכל עבדין. ובעיא לאחזאה שופר דאיהו פשוט ולא כפוף לאחזאה חירו לכלא, דהא יומא גרים. ובכלא בעי לאחזאה עובדא. ועל דא שופר ולא קרן, בגין לאחזאה מאן הוא אתר דאקרי **שופר**. זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי! דאינון ידעין לאתדבקא במלכא קדישא ולאתערא חילא דלעילא ולאמשכא קדושה דמאריהון עלייהו, בגין כך כתיב **אשריך ישראל מי כמוך וגו', ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום**:

רעיא מהימנא

הקדמת רעיא מהימנא

ושמרתם מצותי ועשיתם אותם וגו'. פקודין דמארי עלמא הא תנינן דכתיב **ושמרתם מצותי ועשיתם אותם** - אי נטורי קא בעינן - עיבידא למה? תו - כל פקודי אורייתא אינון בתרין גוונין דאינון חד - **זכור ושמור**; **זכור** לדכורא, **ושמור** לנוקבא. וכלהו כללא חדא. אי **שמור** לנוקבא - אמאי כתיב **ושמרתם מצותי**?

אלא כלא בהאי קרא: **ושמרתם** דא שמור, **ועשיתם** דא זכור, דכלא רזא חדא. זכירה דא איהי עשייה - דהא מאן דאדכר מלה לתתא אתקין ואתעביד ההוא רזא דלעילא. פקודי אורייתא אלין אינון שית מאה ותליסר פקודין דאינון כללא דדכר ונוקבא. וכלא רזא חדא.

[עיין שמות כ"ה ע"א **ולקחתי** להמשך הרעיא מהימנא של כאן]

דף צג עמוד א

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי יהו"ה אשר תקראו אותם מקראי קדש אלה הם מועדי (ויקרא כג ב) .

ר' יצחק פתח: ויקרא אלהים לאור יום וגו'. תנינן אור דהוה בקדמיתא הוה נהיר מסייפי עלמא לסייפי עלמא. כד אסתכל קב"ה לחייבין דזמינין למיקם בעלמא - גניז ליה לצדיקייא לעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב **וימנע מרשעים אורם** (איוב לח טו) , וכתיב **אור זרוע לצדיק** (תהלים צז יא) . תא חזי **ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה** - הא תנינן **יהי אור** - אור דכבר הוה! והכא אי תימא אור דאיהו יום בלחודוי - הדר ואמר **ולחשך קרא לילה**. אי תימא כל חד בלחודוי -

רעיא מהימנא

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל וגו' - **פקודא [ט'] דא** לקדשא ליה בכל יומא - לסלקא קדושתיה מתתא לעילא כמה דאיהו קדישא לעילא. עד דסליק קדושתיה לאבהן ובנין. ורזא דא **ונקדשתי בתוך בני ישראל** - עילא ותתא. עילא - בתלת דרגין. לתתא - בתלת דרגין.

קדושה - הא אוקימנא בכמה דוכתי. אבל כמה דאית קדושה לעילא על כלא - הכי אית קדושה באמצעיתא וקדושה לתתא. וכלא ברזא דתלתא. קדושה דלעילא לעילא - ברזא חדא. קדושה באמצעיתא ולתתא - תלת דרגין דאינון חד. **קדוש** איהו סטר עלאה דאשתכח ראשיתא לכל דרגין. ואע"ג דאיהו סטר טמירא ואקרי **קדש** - מתמן אתפשט פשיטו דנהיר בחד שבילא דקיקא טמירא גו אמצעיתא. כיון דאתנהיר גו אמצעיתא - כדין אתרשים חד **ו'** דנהיר גו האי **קדש** ואקרי **קדוש**. מהאי נהירו אתפשט פשיטו לתתא - סופא דכל דרגין. כיון דאתנהיר בסופא - כדין אתרשים בנהירו חד **ה'** ואקרי **קדושה**, והא אוקימנא.

ומה דאקרי **קדוש קדוש קדוש** - דהא **קדש** מבעי ליה, רזא דראשיתא דכלא, הואיל ומתמן אשתכח? ואי הכי אמאי אקרי לעילא **קדוש** דהא תמן **ו׳** לא אשתכח?

אלא רזא הכי הוא ודאי! וישראל מקדשי לתתא כגוונא דמלאכי עלאי לעילא דכתיב בהו **וקרא זה אל זה ואמר קדוש** (ישעיהו ו) . וכיון דישראל קא מקדשי - סלקי מתתא לעילא יקרא עלאה עד דאסתלק **ו׳** רזא דשמים עלאין לעילא. כיון דאינון שמים אסתלקו לעילא - נהיר ההוא **קדש** בהו וכדין אקרי לעילא **קדוש**. ולבתר נהיר ההוא נהירו עילאה על כרסייא דאיהו **שמים**. ואינון **שמים** תייבין לדוכתייהו ומתיישבו ביה בההוא נהירו וכדין אקרי **קדוש**. לבתר נחית ההוא נהירו עד דנטיל כלא חד צדיק עלאה דרגא יקירא לקדשא כלא לתתא. כיון דאיהו נטיל כלא - כדין אקרי **קדוש**. ודא איהו רזא דכלא.

ומאן דשוי רעותיה בהאי - שפיר קא עביד. ומאן דשוי רעותיה בתלת דרגין דאבהן בכללא חדא ליחדא לון גו קדושתא דא - אי לא יכיל לשואה רעותיה יתיר - שפיר קא עביד. וכלא לנחתא מגו קדושתא דלעילא לתתא - לקדשא כל חד גרמיה בהאי קדושה ולנטרא ליה למפרש פרישו דקדושתא על גביה. ורזא דא **ונקדשתי בתוך בני ישראל** בקדמיתא, ולבתר - **אני יהוה מקדשכם**. באן אתר יקדש בר נש גרמיה גו קדושתא דא לאכללא גרמיה בה? כד מטי בר נש לשמא קדישא **יהו״ה צבאות**. ורזא דא **אני יהו״ה מקדשכם**.

דא אשכחנא ברזא דספרי קדמאי - ואנן לא עבדינן הכי. אלא לבתר - **יהו״ה צבאות** בלחודוי, ולבתר כד מטי בר נש **מלא כל הארץ כבודו** - כדין יכלול גרמיה בההוא קדושה לאתקדשא לתתא גו ההוא **כבוד** דלתתא. ורזא דא **ונקדש בכבודי**

ולבתר יעביד ארח פרט לאתקדשא כלא כמה דאנן עבדין, **לעמתם** דמלאכי עלאי דאמרי **ברוך כבוד יהו״ה ממקומו** - דא כבוד עלאה. ולבתר **ימלוך יהו״ה לעולם וכו׳** - דא כבוד דלתתא.

ובספרא דרבי ייסא סבא **קדוש קדוש קדוש וכו׳** - דא איהי קדושה לאתקדשא תורה שבכתב בכללא חדא, ולבתר **לעמתם ברוך כבוד יהו״ה** - אלין נביאים, ולבתר **ימלוך יהו״ה לעולם**.

רזא דא - אנן צריכין בקדושתא דא לאשתכחא תמן **קדושה וברכה ומלכות**, לאשתכחא כלא כחדא. ׳**קדושה** כמה דאתמר **קדוש**. **ברכה** - **ברוך כבוד יהו״ה ממקומו**. **מלכות** - **ימלוך יהו״ה לעולם**. ועל דא כלא אנן צריכין לאשלמא. ועל דא יכוון בר נש וישוי רעותיה בכל יומא.

[ראה המשך בזהר ח״ג דף רס״ג ע״ב - **פקודא למקרי קריאת שמע וכו׳**]

דף צג עמוד ב

הדר ואמר **ויהי ערב ויהי בקר יום אחד** - דלילה לית בלא יום, ולית יום בלא לילה, ולא אקרי ׳אחד׳ אלא בזווגא חד. וקב״ה וכנסת ישראל אקרי ׳אחד׳, ודא בלא דא לא אקרי ׳אחד׳.

תא חזי בגין דכנסת ישראל השתא בגלותא כביכול לא אקרי **אחד**. ואימתי אקרי **אחד**? בשעתא דיפקון ישראל מן גלותא וכנסת ישראל אהדרת לאתרהא לאזדווגא ביה בקב״ה. הדא הוא דכתיב **ביום ההוא יהיה יהו״ה אחד ושמו אחד** (זכריה יד) . ודא בלא דא לא אקרי **אחד**.

תא חזי **מועדי יהו״ה אשר תקראו וגו׳** - לזַמנא כלא לאתר חד, ולאשתכחא כלא בשלימו ברזא ד׳אחד׳, ולמהוי ישראל לתתא גוי אחד בארץ. תינח קב״ה בכנסת ישראל דאקרי **אחד**, ישראל לתתא דאינון זמינין כגונא דלעילא - במה יקרון **אחד**? אלא בירושלם דלתתא אקרון ישראל **אחד**. מנא לן? דכתיב **גוי אחד בארץ** - ודאי **בארץ** הם **גוי אחד**; עמה אקרון ׳אחד׳, ולא אינון בלחודייהו. דהא ״ומי כעמך ישראל גוי אחד״ סגי ליה! אבל לא אקרון ׳אחד׳ אלא **בארץ** - בזווגא דהאי ארץ כגוונא דלעילא. ובגין כך כלא קשיר דא בדא, זווגא חדא. זכאה חולקהון דישראל!

ששת ימים תעשה מלאכה (ויקרא כג ג) - אתמר והא אוקמוה:

רבי יוסי ור׳ חייא הוו אזלי באורחא וכו׳ עד **הושיעה ימינך וענני** - כבר נדפס בפרשת וארא דף לב עמוד א.

וצריך להוסיף בשורה י״א אחר מלת **קדישא** - **א״ל את חמי ואנא חמינא מפומיה דר׳ שמעון שמענא מלה ובכינא. א״ל מאי האי.** שורה כ׳ **בי כדקא יאות:**

אלה מועדי יהו״ה מקראי קדש אשר תקראו אותם במועדם (ויקרא כג ד) .

ר׳ יצחק פתח: לך אמר לבי בקשו פני את פניך יהו״ה אבקש (תהלים כז ח) . האי קרא אוקמוה חברייא בכמה אתר אבל האי קרא הכי אתמר.

לך אמר לבי - דוד מלכא אמר דא בגין כנסת ישראל לקבל מלכא קדישא. ומאי אמר? **לך אמר לבי** - בגינך אמר לבי לבני עלמא ואזהר לון לבי דאיהו אחיד ביה. דדא בגין מלכא עלאה אמר. **בקשו פני** - אלין עטרי מלכא דאיהו אחיד בהו ואינון ביה. אינון שמיה והוא ושמיה מלה חדא הוא. בגין כך אמר דוד **את פניך יהו״ה אבקש** כמה דאת אמר **דרשו יהו״ה ועזו בקשו פניו תמיד** (תהלים קה ד) (דה״א טז יא) . תא חזי יאות הוא דוד מלכא למימר שירתא בגין כנסת ישראל יתיר מכל בני עלמא, ולמימר מלי דכנסת ישראל למלכא, בגין דאיהו אחיד בה.

דבר אחר: **לך אמר לבי בקשו פני** - בגינך אמר לבי לבני עלמא **בקשו פני** - אלין זמנייא וחגייא דכלהו זמין להון לאתר דאקרי **קדש** בגין לעטרא לון כל חד וחד ביומיה, כל חד וחד. בזמניה וישאבון כלהו מההוא עמיקא דעמיקתא דנחלין ומבועין נפקין מניה. בגין כך כתיבי **מקראי קדש** - זמינין אינון להההוא אתר דאקרי **קדש** לאתעטרא ביה ולאשתאבא ביה בגין דיתקדשון כלהון כחדא וישתכח בהו חדוותא.

ר׳ אבא אמר **מקראי קדש** - זמינין **דקדש**. וכד מהאי זמינין - זמינין מן נחלא דנגד ונפיק. למלכא דזמין בני נשא לסעודתיה - אעטר קמייהו מכל זיני מיכלא דעלמא, אפתח להו גרבי חמרא שפיר בריחא שפיר למשתייא. דהכי אתחזי - מאן דמזמין - למכלא ולמשתייא זמין; כך **מקראי קדש** - כיון דאינון זמינין לסעודתא דמלכא - זמינין אינון לחמרא טב ושפיר דמנטרא. ועל דא **מקראי קדש** כתיב.

אשר תקראו אותם במועדם. כתיב **ואנשי קדש תהיון לי** (שמות כב ל) . ישראל לתתא אקרון **אנשי קדש** כיון דזמינין אינון מ**קדש** דלעילא. אתון אנשי קדש לתתא - זמינא להו; כדין אתקינו סעודתא וחדו דהא לכו אתחזי בגין דאתון אתקרון **אנשי קדש**, ויהון כלהו

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צד עמוד א

זמינין בכל סטרין דקדש לעילא ותתא.

דבר אחר: **אלה מועדי יהו״ה** - מהו **מועדי יהו״ה**?

ר׳ שמעון אמר: **מיהו״ה** אינון דביה אתקשרו. מתתא לעילא ומעילא לתתא - כלהו ביה מתקשרן ומתאחדן כלהו, לאתקשרא קשרא חד בקשרא דמלכא. מאי טעמא? כמה דמלכא ירית לאבא ולאמא ואחיד בההוא קדש ואתעטר בהו -- כך כל אינון דאחידן ביה במלכא בעיין לאזדמנא בההוא אתר עלאה דאקרי **קדש** בגין דיתאחדו כלהו כחדא במלכא. ועל דא **מועדי יהו״ה** אקרי, ולבתר **מקראי קדש**, דהא בהו אתעטר מלכא.

אשר תקראו אותם במועדם. תרין חולקין אית לישראל בהו. אי מסטרא דמלכא - חולקא עלאה אית לישראל ביה דכתיב **ואתם הדבקים ביהו״ה אלהיכם וגו׳** (דברים ד ד) , **כי חלק יהו״ה עמו** (דברים לב ט) . ואי מסטרא עלאה **דקדש** - חולקא עלאה אית לישראל ביה דכתיב **ואנשי קדש תהיון לי**, וכתיב **קדש ישראל ליהו״ה**. ועל דא לכו אתחזו לזמנא להו ולתקנא קמייהו חדוותא וסעודתא ולמחדי בהו. ומאן דמזמן לאחרא בעי לאחזאה ליה חידו ואנפין נהירין לנטרא אורחיה דההוא אושפיזא.

למלכא דזמין אושפיזא יקירא. אמר לבני היכליה: כל שאר יומין הויתון כל חד וחד בביתיה; דא עביד עבידתיה, ודא אזיל בסחורתיה, ודא אזיל בחקליה. בר ההוא יומא דילי דכלכון מתעתדי בחדוותא דילי. השתא זמינית אושפיזא עלאה ויקירא; לא בעינא דתשתדלון בעבידתא ולא בסחורתא ולא במדברי; אלא כלהו אזדמנו כגוונא דההוא יומא דילי, ואתקינו גרמייכו לקבלא לההוא אושפיזא באנפין נהירין בחדוותא בתושבחתא. אתקינו ליה סעודתא יקירא בגין דיהא זמיני דילי בכל סטרין; כך אמר קב״ה לישראל: בני, כל שאר יומין אתון משתדלי בעבידתא בסחורתא בר ההוא יומא דילי. השתא אושפיזא עלאה ויקירא זמינית. אתון קבילו ליה באנפין נהירין; זמינו ליה, אתקינו ליה סעודתי עלאי פתורי מסדרן, כגוונא דההוא יומא דילי. בגין כך **תקראו אותם במועדם**.

תא חזי בשעתא דישראל לתתא חדאן בהני מועדיא ומשבחין שבחא לקב״ה, מסדרין פתורי, מתקני גרמייהו במאני יקר -- מלאכי עלאי אמרין ״מה טיבן דישראל בכך?״.

קב״ה אמר: אושפיזא עלאה אית לון יומא דא!

אמרי: ולאו דילך הוא מההוא אתר דאקרי **קדש**?

אמר לון: וכי ישראל לאו **קדש** נינהו ואקרון **קדש**? ! לון אתחזי לזמנא אושפיזא דילי! חד - מסטרא דילי; דהא אינון דבקים בי. וחד - מסטרא ד**קדש** דכתיב **קדש ישראל ליהו״ה** - הואיל וישראל אקרון **קדש** - אושפיזא דלהון הוא ודאי. בגין דזמינו דהאי אושפיזא מ**קדש** הוא דכתיב **מקראי קדש**.

פתחו כלהו ואמרו: **אשרי העם שככה לו**.

תלתא אינון זמינין מ**קדש** ולא יותר - חג המצות, וחג השבועות, וחג הסוכות. אמר ליה רבי אבא: וכי שבת לאו מ**קדש** הוא זמין? ! אמר ליה לאו! בתרי סטרין. חד - דהוא **ודאי קדש** אקרי דכתיב **ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם** (שמות לא יד) . וחד - דשבת לאו זמין הוא, דהא ירותא דיליה הוא ודאי. ירותא ד**קדש** הוא ירית, ולאו זמיני. ועל דא כלהון זמינין ב**קדש** ומתקשרן בשבת ומתעטרן ביה. בהאי יומא שביעאה אתעטר ביה. ועל דא שבת לאו זמין הוא.

לברא דעאל לביתא דאבוי ואימיה ואכל ושתי בשעתא דהוא בעי. למלכא דהוה ליה ברא יחידאי חביבא דנפשיה - יהב ליה שושבינא לנטרא ליה ולאתחברא בהו. אמר מלכא: יאות הוא לזמנא לאלין שושבינין דברי ולאחזאה יקרא וחביבותא דילי בהו! זמין לון להני שושבינין. ברא - לא אתחזי לזמנא - אלא למיעל ולמיכל ולמשתי בביתא דאבוי בשעתא דאיהו בעי. הדא הוא דכתיב **מי כמוכה באלים יהו״ה מי כמוכה נאדר בקדש** (שמות טו יא) -

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צד עמוד ב

נאדר בקדש ודאי. כבר דאתתקן (ס״א דאתתקף) באבוי. **נאדר בקדש** ולאו זמין מ**קדש**.

ששת ימים תעשה מלאכה (ויקרא כג ג) - **ששת ימים** מאי עבידתייהו?

אמר ר׳ יוסי כתיב **כי ששת ימים עשה יהו״ה את השמים ואת הארץ** (שמות כ יא) , ולא כתיב ״בששת״ והא אוקמוה. וכל יומא ויומא עביד עבידתיה ואקרון יומי מלאכה.

א״ר יצחק אי הכי אמאי אקרון **ששת ימי חול** - אמאי ׳חול׳?

א״ר יוסי השתא אתנהיג עלמא על ידא דשלוחייהו בגין כך ״יומי חול״ אקרון.

ר׳ חייא אמר בגין דשרי למעבד בהון עבידתא ובגין דא לא אקרון **קדש**. ומאן דלאו אקרון **קדש** - **חול** אקרון. ועל דא אתקינו חברייא בהבדלה **בין קדש לחול**. מאי הבדלה הכא? אלא **קדש** מלה בגרמיה הוא, ושארא - מניה אתיין. ועל דא אלין לעובדא ואלין לנטרא. ואימתי אשתכח נטירו בהו? כד זמינין מ**קדש**.

א״ר יהודה חדוותא ונטירותא דיומא דשבתא על כלא הוא! ובגין דהאי יומא אתעטר באבא ואמא ואתוסף קדושה על קדושתיה מה דלא אשתכח הכי בשאר יומי (דהא הוא **קדש**, ואתעטר ב**קדש**, ואוסיף קדושה על קדושתיה) -- בגין כך האי יומא חדוותא דעלאי ותתאי כלא חדאן ביה! מלי ברכאן בכלהו עלמין. כלהון מניה אתזנו. בהאי יומא נייחא דעלאי ותתאי. בהאי יומא נייחא דחייביא דגיהנם.

למלכא דעבד הלולא לבריה יחידאי. אעטר ליה בעטרא עלאה. מני ליה מלכא על כלא. בהאי יומא חדוותא לכלא! חד סנטירא דאתפקד על דינא דבני נשא - הוו בידיה גוברין דבעיין קטולא, גוברין דבעיין לאלקאה. בגין יקרא דהאי יומא דחדוותא דמלכא -- שביק דינוי ונטר לחדוותא דמלכא. כך ההוא יומא - הלולא דמלכא במטרוניתא, חדוותא דאבא ואמא עליה, חדוותא דעלאין ותתאין. בחדוותא דמלכא כלהו חדאן ולא יצטערון ביה. על דא כתיב **וקראת לשבת ענג** (ישעיהו נח יג) . מאי **ענג**? **ענג** לא אשתכח אלא לעילא באתר ד**קדש** עלאה שארי - כמה דאת אמר **אז תתענג על יהו״ה** (ישעיהו נח יד) - דהאי ענג **על יהו״ה** הוא. והאי יומא דהוא הלולא דמלכא - אתעטר בההוא עטרא ד**ענג**. הדא הוא דכתיב **וקראת לשבת ענג** - מה דלא אשתכח הכי בשאר יומין.

בהאי יומא תלת סעודתאן בעיין בני מלכא לזמנא ולסדרא פתורא בגין יקרא דמלכא כמה דאוקימנא. וכד אזדמן ביה חגא או זמנא - לא יסדר בר נש תרי פתורי בכל סעודתא חד לשבת וחד לאושפיזא, בגין דכתיב **על שלחן המלך תמיד הוא אוכל** (שמואל ב ט יג) - ספוקא הוא בפתורא דמלכא להההוא אושפיזא דאתייא ליה. ועל דא בעי בר נש לסדורי פתורא שלימא למלכא והוא יהיב מניה לאושפיזא.

א״ר אלעזר סעודתא תליתאה דשבת כד אערע ביה אושפיזא - שבקין ליה או לא שבקין ליה? אי לא שבקין ליה - אשתכח אושפיזא דחייא מפתורא דמלכא. אי שבקין ליה - אשתכח פגימו בסעודתא דמלכא?

אמר ליה ר׳ שמעון אבוי: למלכא דאיערע ביה אושפיזא ונטל מיכלא מקמיה וסלקא לאושפיזיה. אשתכח אע״ג דמלכא לא אכל עמיה - ממיכלא דמלכא קא אכיל, ומלכא יהיב ליה למיכל! וכל דא בגין דהוא אושפיזיה דמלכא. ובבי רב המנונא סבא לא חיישו לאושפיזא בשעתא דא, ולבתר מסדרי פתורא לאושפיזא.

בהאי יומא מלולא אסיר. הדא הוא דכתיב **ממצוא חפצך ודבר דבר** (ישעיהו נח יג) . ותנן **חפצך** כתיב, בגין דהאי יומא כל מהימנותא אתקשר ביה.

אמר ליה ר׳ אלעזר, והיך עבידנא דלא לסלקא סעודתא דמלכא לאושפיזא?! דהא ארביסר דחל להיות בשבת - סלקא סעודתא דמלכא לפסחא אע״ג דלאו איהו אושפיזיה! א״ל הכי אמינא דאי הוא אושפיזיה יכלא לסלקא ליה, ואי לאו - לא סלקא ליה. ואי נימא דארביסר דחל

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צה עמוד א

להיות בשבת אתדחייא סעודתא דמלכא מקמי סעודתא דפסחא - שאני פסח דסעודתא דשבת אתדחייא בכמה גוונין. חד - בגין מצות ומרורים דבעי בר נש דישתכח תאיבא. וחד - בגין פסח - והא נהמא לא אשתכח מו׳ שעות ולמעלה. דסדורא דפתורא בלא נהמא - לאו הוא סדורא. ואי תימא בחמרא - חמרא שארי בגין דגריר לבא! אבל מיומי אשתדלנא דלא בטילנא סעודתא דשבת אפילו אינון יומי דאשתכח ביה. בהאי יומא חקל דתפוחין קדישא אתברך, ומתברכן עלאין ותתאין. והאי יומא קשורא הוא דאורייתא. א״ר אבא הכי הוה עביד ר׳ שמעון בזמנא דאסתלק סעודתא דשבתא. מסדר פתוריה ואשתדל במעשה מרכבה, והוה אמר **הא סעודתא דמלכא דייתי למיכל גבאי**.

בגיני כך שבת אשתכח בכלא עדיף מכל זמנין וחגין, ואקרי **קדש** ולא **מקרא קדש**. א״ר יהודה כלהו מועדין **מקראי קדש** קרינן בהו, אבל נפקי ראש השנה ויומא דכפורא דלא אשתכח בהו חדוותא, דהא אינון דינא הוו. אבל אלין תלתא - זמינין **מקדש** לחדוותא לכלא לאשתעשעא בהו בקב״ה. הדא הוא דכתיב **ושמחתם לפני יהו״ה אלהיכם** (דברים יב יב) , וכתיב **ושמחת לפני יהו״ה אלהיך** (דברים כז ז) . בהאי יומא דשבתא אתנשי כל צערא וכל רוגזא וכל דוחקא מכל עלמא, בגין דאיהו יומא דהילולא דמלכא, דנשמתין אתוספן כגוונא דעלמא דאתי.

א״ר יצחק לרבי יהודה כתיב **זכור את יום השבת לקדשו** ותנינן **זכרהו על היין**. אמאי על היין? א״ל בגין דיין חדוותא דאורייתא, ויינא דאורייתא חדוותא הוא דכלא. והאי יין חדי למלכא, והאי יין מעטרא למלכא בעיטרוי. הדא הוא דכתיב **צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו** (שיר ג יא) . ותנינן בכלא בעייא לאחזאה בר נש עובדא, דלא אשתכח קדושה אלא ביין כמה דאת אמר **כי טובים דודיך מיין** - מיין אינון טבאן, **נזכירה דודיך מיין**. ועל דא קדושה דשבת ביין והא אוקמוה והא אתמר:

בחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש וגו׳ (ויקרא כג ה) .

ר׳ חייא פתח: **אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק וגו׳** (שיר ה ב) . אמרה כנסת ישראל, **אני ישנה** בגלותא דמצרים דהוו בני בשעבודא דקשיו. **ולבי ער** - לנטרא להו דלא ישתיצון בגלותא. **קול דודי דופק** - דא קב״ה דאמר **ואזכור את בריתי** (שמות ו ה) . **פתחי לי** פתחא כחדודא דמחטא, ואנא אפתח לך תרעין עלאין.

פתחי לי אחותי - דהא פתחא לאעלא לי - בך הוא! דלא ייעלון לגבאי בני אלא בך! אנת הוא פתחא לאעלאה לי. אי אנת לא תפתח פתחך - הא אנא סגיר דלא ישכחון לי. בגין כך **פתחי לי** - פתחי לי ודאי. ועל דא אמר דוד כד בעי לאעלא למלכא אמר **פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יה זה השער ליהו״ה** (תהלים קיח יט) - דא הוא פתחא ודאי לאעלא למלכא. **זה השער ליהו״ה** - לאשכחא ליה ולאתדבקא ביה. ועל דא **פתחי לי אחותי רעיתי שראשי וגו׳** בגין לאזדווגא עמך ולמהוי עמך בשלם דעלמין.

תא חזי בשעתא דקב״ה הוה קטיל לבוכרי דמצראי, כל אינון דקטל בפלגות ליליא ואחית דרגין מעילא לתתא - ביה שעתא עאלו ישראל בקיומא דאת קדישא. אתגזרו ואשתתפו בכנסת ישראל ואתאחדו בה. כדין ההוא דמא אחזיאו ליה על פתחא. ותרין דמי הוו - חד דפסחא וחד דמא דאתגזרו. והוה

רשים על פתחא רשימא דמהימנותא, חד הכא וחד הכא וחד בינייהו, והא אתמר **ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף** בגין לאחזאה מהימנותא:

בארבעה עשר, הא אתמר, דהא כדין מבטלין חמץ ושאור ואסתלקו ישראל מרשותא אחרא ואתעקרו מניה ואתאחדו במצה קשורא קדישא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צה עמוד ב

בתר דאתגזרו עאלו בה עד דאתפרעו ואתגלייא רשימא דלהון - וכדין יהב להון קשורא באתר עלאה בקשורא דמהימנותא, באתר דכתיב **הנני ממטיר לכם לחם מן השמים** (שמות טז ד) - **מן השמים** דייקא והא אוקמוה. תא חזי בארביסר בשעתא דזווגא דסיהרא אשתכח בשלימו עם שמשא, וכתרין תתאין לא משתכחין כל כך בעלמא (דהא בחדתותי דסיהרא זינין בישין משתכחין ומתערי לאתפשטא בעלמא, ובשעתא דזווגא דסיהרא אשתכח בנהירו דשמשא בשלימו - מתכנשי כלהו לאתר חד וקדושי מלכא אתערו) -- כדין כתיב **ליל שמורים הוא ליהו"ה** - דהא זווגא קדישא אשתכח והוא **שמורים** בכלא. ר' אחא אמר בגין כך תקונא דכלה בההוא יומא, ובליליא אשתכח ישובא דביתא. ווי לאינון דלאו מבני ביתא נינהו כד אתאן לאזדווגא אורייתא (ס"א אריוותא) כחדא! ווי לאינון דלא אשתמודען גבייהו! בגין כך ישראל קדישין מתקנין לון ביתא כל ההוא יומא, ועל ידייהו עיילי מאן דעיילי, ואינון חדאן וזמרן חדווייהו. זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי!

א"ר יוסי למה לן לאטרחא כולי האי? קרא שלים הוא! דהא בהאי ליליא זווגא עלאה קדישא אתער ואשתכח. הדא הוא דכתיב **הוא הלילה הזה ליהו"ה שמורים**. מאי **שמורים**? תרי - זווגא דסיהרא בשמשא. **לכל בני ישראל לדורתם** - דהא מכאן ולהלאה אתאחדו ואתקשרו בקשורא דשמא קדישא ונפקו מרשותא אחרא. בגיני כך בארבעה עשר מתקני גרמייהו ומבערי חמץ מבינייהו ועיילי ברשותא קדישא. וכדין מתעטרי חתן וכלה בעטרוי דאימא עלאה, ובעי בר נש לאחזאה גרמיה דאיהו בר חורין.

א"ר יוסי הני ארבע כסי דההוא ליליא אמאי? א"ר אבא הא אוקמוה חברייא לקביל ד' גאולות. אבל שפיר הוא בספרא דרב ייסא סבא דקאמר הואיל וזווגא קדישא אשתכח בהאי ליליא בכל סטרין. וזווגא הוא בארבע קשרין דאינון ד' דרגין ולא מתפרשי דא מן דא כד זווגא דא אשתכח. ואנן בחדוותא דלהון אתערנא בגין דהא זכינא בהו - דמאן דאחיד בדא זכי בכלא. ועל דא אשתני ליליא דא מכל שאר לילוון, ובעינן למעבד שנוייא בכלא, ולמחדי בהאי ליליא - בגין דחדוותא הוא לעילא ותתא.

ועוד אמר דארבע אלין - **ארבע גאולות** קרינן להו. מאי טעמא? בגין דהאי דרגא בתראה **גואל** אתקרי - **המלאך הגואל**. ולא אקרי **גואל** אלא על ידא דדרגא אחרא עלאה דקיימא עלה ונהיר לה. ודא לא אפיק לה נהורא אלא באלין תרין דרגין דעליה. אשתכח דארבע אלין - **ארבע גאולות** נינהו.

ר' יהודה שאל לר' אבא האי דכתיב **שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם** וחדוותא הוא כל שבעה - אמאי לא אשתלים הלל כל ז' יומין כמו בסכות, דאשתכח ח' יומין הלילא בשלימו דחדוותא כל יומא ויומא? א"ל שפיר קאמרת אבל ידיעא הוא דהא הכא לא אתקשרו ישראל כל כך בכלא כמה דאתקשרו לבתר. בגין כך בהאי ליליא דזווגא אשתכח וחדוותא דכלא אשתכח וישראל אתקשרו בההוא חדוותא - עבידנא שלימו והלילא אשתלים. לבתר - אע"ג דכלהו משתכחי - עד כען ישראל לא אתקשרו בהו ולא אתפרעו לאתגלייא רשימא קדישא, ולא קבילו אורייתא ולא עאלו כמה דעאלו לבתר. בגין כך בסכות שלימו דכלא אשתכח ביה, וחדוותא דכלא יתיר. אבל הכא - עד כען לא זכו ולא אשתכח שלימו ביה כל כך. אע"ג דאשתכחו כל שבעה - לאו הוא באתגלייא. וישראל עד לא אתקשרו בהו כדקא חזי.

ועל דא חדוותא דכלא ושלימו דהלילא - בהאי ליליא, בגין ההוא חולקא דאתקשרו ביה. מאי טעמא? דכיון דבההוא ליליא זווגא אשתכח - כל קשורא דכלא אשתכח בסטרא דזווגא. ולא בסטרא דישראל. דכד זווגא אשתכח בה - משתכחי אלין

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צו עמוד א

תלת דרגין דקיימין עלה. וכד אלין משתכחי - הא כל גופא אשתכח בהו, וכדין שלימו דכלא וחדוותא מכלא והלילא אשתלים, דהא כדין אתעטרת סיהרא בכלא. אבל לא לבתר. דכל יומא ויומא אשתכחי וישראל עד לא זכו בהו - הא לאו הלילא שלימא כמו בזמנין אחרנין.

א״ל ר׳ יהודה שפיר הוא והכי הוא ודאי ! והאי זמנא אחרא שמענא ליה בהאי גוונא ואנשינא מלי. השתא מלה אחרא בעינא למנדע - הא חזינא בפסח שבעה ובסכות שבעה ושלימו דחדוותא ביומא אחרא. בשבועות אמאי לא אשתכחו ביה שבעה ימים - והא הכא אתחזון יתיר מכלא ? !

פתח ואמר : **ומי כעמך בישראל גוי אחד בארץ** (ש״ב ז כג) . וכי מאי שנא הכא דאקרון ישראל **אחד** יתיר מאתר אחרא ? אלא כיון דשבחא דישראל אתייא לפרשא קרא לון **אחד**, דהא בכל אתר שבחא דישראל ׳אחד׳ הוא. מאי טעמא ? בגין דכל קשירו דעלאי ותתאי בהאי אתר דאקרי ״ישראל׳ אשתכח ; דאתקשר במה דלעילא ואתקשר במה דלתתא ואתקשר בכנסת ישראל. ועל דא אקרי כלא **אחד**. ובאתר דא אשתמודעא מהימנותא וקשורא שלימא ויחודא עלאה קדישא. ועל דא יומא דא קשורא דמהימנותא הוא, קשורא דכלא, וכתיב **עץ חיים היא למחזיקים בה** - אילנא הוא דאקרי **אחד**. ועל דא בגין דאינון מתקשרי באתר דא אקרי הכי. ועץ חיים **אחד** הוא ודאי אקרי - בגין דכלא ביה אתקשר. ויומא דיליה אחד ודאי ! קשורא דכלא ואמצעיתא דכלא. הדא הוא דכתיב **ועץ החיים בתוך הגן - בתוך** ממש דבמציעות. ואחיד בכל סטרין ואתקשר ביה. ועל דא - פסח וסכות והוא באמצעיתא, בגין דאיהו אמצעיתא דכלא. ודא הוא שבחא דאורייתא בהאי יומא ולא יתיר - שבחא דמהימנותא וקשורא דכלא.

אמר ר׳ יהודה : בריך רחמנא דשאילנא וזכינא להני מלי ! א״ר יצחק חדוותא ושירתא זמינין ישראל לשבחא לקב״ה, כהאי שבחא דמשבחי ישראל בליליא דפסחא, דכנסת ישראל אתקדשת בקדושא דמלכא. הדא הוא דכתיב **השיר יהיה לכם כליל התקדש חג** (ישעיהו ל כט) - **כליל התקדש חג** דייקא. **ברוך יהו״ה לעולם אמן ואמן** :

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהו״ה בשבועותיכם מקרא קדש יהיה לכם וגו׳ (במדבר כח כו) .

ר׳ שמעון פתח : **אז ירננו עצי היער מלפני יהו״ה כי בא לשפוט את הארץ** (דה״א טז לג) . זכאה חולקיהון דאינון דמשתדלי באורייתא יממא ולילי - דידעין ארחוי דקב״ה ואתאחדן בשמיה ! ווי לאינון דלא משתדלי באורייתא - דהא לית לון חולקא בשמא קדישא ולא אתאחדן ביה, לא בהאי עלמא ולא בעלמא דאתי ! מאן דזכי בהאי עלמא - זכי בעלמא אתי, דהכי תנינן **דובב שפתי ישנים - אע״ג דאינון בההוא עלמא - שפוותייהו מרחשן תמן אורייתא.**

תא חזי עד השתא אקריבו ישראל תבואת הארץ. תבואת הארץ ודאי. ואתעסקו ביה ואתקשרו בההוא קשורא. ואע״ג דדינא אשתכח - דינא דעלמא אתנהגא ביה. ואקריבו שעורים בגין דאיהו קדמאה מכל שאר תבואה. ומן קדמאה מתקרבא - ולא מההוא דמתאחר. דהא אחידו קדמאה דישראל אתאחדו ביה בקב״ה הכא הוא. אמר קב״ה אנא יהיבית לכו מָן במדברא מההוא אתר דאקרי **שמים** דכתיב **הנני ממטיר לכם לחם מן השמים** (שמות טז ד) , ואתון מקרבין קמאי שעורים ? !

ורזא דמלה - **זאת תורת הקנאת** (במדבר ה כט) - חסר ; אזהרותא לנשי עלמא דלא ישטון תחות בעליהון. ואי לאו - קמח שעורים זמינא לקרבא. וממלה חדא אשתמודע מלה אחרא - זכאה חולקיהון דישראל דהא כנסת ישראל לא שקרת במלכא קדישא לעלמין ! כ״י תווהת **אשר תשטה אשה תחת אישה** (במדבר ה כט) ? ! בגין כך דינא דהאי אתתא

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צו עמוד ב

מאתרהא קא אתייא. ומאן הוא אתרהא ? ההוא דכתיב בה **אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה** (משלי לא י) , **אשת חיל עטרת בעלה** (משלי יב ד) . וההוא קמח שעורים דאייתית ההיא אתתא - **מנחת קנאת** אתקרי - חסר. כנסת ישראל הכי אקרי. ועל דא בפינחס כתיב **תחת אשר קנא לאלהיו** - דקנאה הכא אתאחד. דמאן דמשקר בהאי ברית - קנאה אתערת עליה. ועל דא **קנאין פוגעין בו.**

תא חזי קמח שעורים האי עומר. דכיון דהוה מטא לריחין דגרוסות מפיקין מניה עשרון מנופה בי״ג נפה. ודא **שבע שבתות תמימות**. לבתר דסלקין שבע שבתות אלין - אתא מלכא קדישא לאזדווגא בה בכנסת ישראל ואורייתא אתיהיבת, וכדין אתעטר מלכא ביחודא שלים ואשתכח ׳אחד׳ לעילא ותתא. וכד אתער מלכא קדישא ומטא זמנא דאורייתא - כל אינון אילנין דמבקרי אפייהו סלקין שירתא. ומאי אמרי בשעתא דמלקטי להון? פתחי ואמרי **יהו״ה בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה** (תהלים קג יט) , **יהו״ה בהשמים חסדך** (תהלים לו ו) , וכתיב **וכל עצי השדה ימחאו כף** (ישעיהו נה יב) :

תו פתח ואמר **מזמור שירו ליהו״ה שיר חדש כי נפלאות עשה** (תהלים צח א) . **שיר חדש** אקרי, בגין כך **בהקריבכם מנחה חדשה** (במדבר כח כו) . התם **מנחת קנאות** הכא **מנחה חדשה**. **חדשה** - דחדושא דכלא הכא. קשורא דכלא דעילא ותתא, קשורא דמהימנותא. ועל דא יעקב שלימא אתעטר בעטורי ואורייתא אתיהיבת. וכד מטון בכורים לגבי כהנא - הוה בעי בר נש למימר ולפרשא מלין על ההוא אילנא דארעא דאשתלים כגוונא דלעילא בתריסר תחומין בשבעין ענפין. ובעא לאובדא ליה לבן ארמאה (דאתפגים עלמא בגיניה), וקב״ה שזיב ליה ואתעטר בבנוי כמה דאוקימנא בגין ההוא אילנא. וכל קשרא דמהימנותא ביה תלייא.

ועל דא **מנחה חדשה** אתקרי. מאי טעמא? בגין דחדוותא דעלאי ותתאי הוא, וחדוותא דסיהרא. ובכל זמנא חדתותי דסיהרא. למלכא דהוו ליה בנין וברתא חדא. אתקין סעודתא לכלהו בנין - לא אשתכחת ההיא ברתא על פתורא. כד אתאת אמרת למלכא: מארי! לכל אחי זמינת ויהבת לכל חד מאנין ידיען, ולי לא יהבת חולקא בינייהו?! אמר לה: חייך ברתי! מנא דילך ישתכח על חד תרין. הא כלא יתנון לך מחולקיהון! אשתכח לבתר בידהא חולקין על חד תרין מכלא. כך כנסת ישראל - מכלא נטלא חולקין ועל דא אתקרי **כלה** כלולא. ככלה דכלהו מזמנין לה מאנין וחולקין ותכשיטין - כך היא כנסת ישראל. חדתותי דילה בכלא, וכלא יהבין לה חולקין ומאנין.

תא חזי בשעתא דמלכא קדישא אשתכח בעטרוי - חדוותא דכנסת ישראל הוא. וכד אורייתא אתיהיבת - אתעטרת כנסת ישראל בעטרין עלאין. ובגין דכל קשרא דמהימנותא אתקשר בהאי אילנא - אקרי **יום אחד** דכתיב **והיה יום אחד הוא יודע ליהו״ה** (זכריה יד ז) . **יום אחד** ודאי. דכנסת ישראל **יום אחד** בקשורא דלעילא.

קשורא דלעילא - רישא וגולגלתא ומוחי. קשורא אחרא - תרין דרועין וגופא, דאחידן מחילא דרישא. ואוקמא רב המנונא בתלת קשירין דאבהתא. קשורא אחרא - תרין קיימין דלתתא דאתמשכו במשח רבות בתרין דרגין. תרין נחלין לאכנשא זרעא לאפקא בדרגא אחרא בפום אמה.

אילנא דא הוא גופא דאמצעיתא דאחיד לכל הני. וכלא מתקשרן ביה והוא בהון. ועל דא כלא חד. וכד אזדווגת ביה מטרוניתא - כדין הוא **אחד**, והא אוקימנא מלי.

תא חזי כתיב **ביום השמיני עצרת** (במדבר כט לה) - מאן **עצרת**? אלא בההוא אתר דכלא מתקשרן כחדא אקרי **עצרת**. מאי **עצרת**? כנישו. ואי תימא הכא דאקרי **עצרת** מאי טעמא? אלא בכל אינון יומין - יומי סעודתי דענפי אילנא הוו.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף צז עמוד א

ועל דא שבעים פרים אינון. לבתר - חדוותא דגופא דאילנא ממש וחדוותא דאורייתא. ובגיניה הוא יומא חד - עצרת. חדוותא דאורייתא, חדוותא דאילנא דהוא גופא. ועל דא לית חולקא בהאי יומא אלא לקב״ה וכנסת ישראל. בגין כך **עצרת תהיה לכם** - **לכם** ולא לאחרא. דהא בשעתא דמלכא אשתכח - כלא אשתכח ביה. ועל דא תנינן **בעצרת על פירות האילן** והא אוקמוה. בגין כך **אחד** אקרי - **אחד** ודאי כמה דאמרן.

תא חזי מה כתיב **ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו׳ סלת תהיינה חמץ תאפינה** (ויקרא כג יז) . מאי שנא הכא חמץ? אלא בגין דכלא אחידן ביה באילנא! דהא באילנא אחידן ענפין, באילנא אחידן עלין קליפין דינין סגיאין בכל סטרין - כלא אשתכח ביה! בגין דהאי אילנא מכפר על יצר הרע דהוא בבי מותביה דבר נש.

א״ר אלעזר מהאי אילנא אתזנו כל שאר אילנין לתתא. והוא אשתרשא על חד נהרא עמיקא דנגיד ונפיק ולא פסקין מימוי לעלמין. עליה כתיב **והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו** (ירמיהו יז ח) . ועל דא אקרי אורייתא **עץ חיים היא וגו׳** (משלי ג טו) . ומאי **ותומכיה מאושר**? הא אוקמוה, אבל

ותומכיה מאושר - כמה דאת אמר **באשרי כי אשרוני בנות** (בראשית ל יג) :

רבי אבא ורבי חייא הוו אזלי באורחא.

א״ר חייא, כתיב **וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה** (ויקרא כג טו) . מאי קא מיירי? א״ל הא אוקמוה חברייא, אבל תא חזי, ישראל כד הוו במצרים הוו ברשותא אחרא והוו אחידן במסאבותא כאתתא דא כד היא יתבא ביומי דמסאבותא. בתר דאתגזרו - עאלו בחולקא קדישא דאקרי **ברית**. כיון

רעיא מהימנא

והניף את העומר וגו׳ (ויקרא כג יא) - **פקודא [ל״ב] דא** - לקרבא קרבן העומר. קרבנא דא כלא איהו בדבקותא עילא ותתא, מטרוניתא ובנהא כחדא אזלין. עמר דא מקרבין ישראל בדכיותא דלהון. וההוא קרבנא איהו מן שעורים. ודא אתקריב למיעל רחימו בין אתתא ובעלה.

אשת זנונים אתרחקת גרמה מבינייהו - דלא יכילת למיקם על גבה. **אשת חיל** קריבת גרמה - לקרבא לגבי כהנא רבא. ודאי טהורה היא ! **ונקתה ונזרעה זרע** (במדבר ה) ואוסיפת חילא ורחימו לגבי בעלה. **אשת זנונים** ערקת מן מקדשא דלא למקרב לגביה. דאלמלא בההוא זמנא ד**אשת חיל** אבדיקת גרמה איהי אתקריבת לגבה - אתאבידת מעלמא ! ועל דא לא בעיא לקרבא למקדשא, וערקת מניה, ואשתארו ישראל זכאין בלא ערבוביא אחרא לגבי רזא דמהימנותא.

רזא דסתרא דא - תרתין אחתן. וכד ארחת דא לגבי דא בבדיקו דילה - **צבתה בטנה ונפלה ירכה** - דהא בדיקו ד**אשת חיל** סמא דמותא ל**אשת זנונים**. ודא איהו עיטא דיהב קב״ה לבנוי לקרבא קרבנא דא בגין **אשת חיל** דתערוק **אשת זנונים** מינה, ואשתארו ישראל בלא ערבוביא אחרא.

זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי !

[**פקודא ל״ג למעבד חג שבועות** - דף זה עמוד ב]

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו׳ (ויקרא כג טו) - **פקודא [ל״א] דא** לספור ספירת העמר - הא אוקימנא. ורזא דא - ישראל אף על גב דאתדכו למעבד פסחא ונפקו ממסאבותא - לא הוו שלמין ודכיין כדקא חזי. ועל דא לאו הלל גמור ביומי דפסח, דעד כען לא אשתלימו כדקא יאות.

כאתתא דנפקא ממסאבו, וכיון דנפקא - מתמן ולהלאה - **וספרה לה**. אוף הכא ישראל כד נפקו ממצרים - נפקו

דף צז עמוד ב

דאתאחדו ביה - פסק מסאבותא מנייהו כדא אתתא כד פסקו מנה דמי מסאבותא. בתר דאתפסקו מנה מה כתיב? **וספרה לה שבעת ימים** (ויקרא טו כח) . אוף הכא - כיון דעאלו בחולקא קדישא - פסקא מסאבו מנייהו ואמר קב״ה מכאן ולהלאה חושבנא לדכיותא ! **וספרתם לכם - לכם** דייקא, כמה דאת אמר **וספרה לה שבעת ימים - לה** לעצמה. אוף הכא **לכם** - לעצמכם. ולמה? בגין לאתדכאה במיין עלאין קדישין, ולבתר למיתי לאתחברא ביה במלכא ולקבלא אורייתיה.

התם **וספרה לה שבעת ימים**, הכא **שבע שבתות**. אמאי **שבע שבתות**? בגין למזכי לאתדכאה במיין דההוא נהר דנגיד ונפיק ואקרי ׳מים חיים׳, וההוא נהר ׳שבע שבתות׳ נפקו מניה. ועל דא **שבע שבתות** ודאי בגין למזכי ביה. כמה דאתתא דכיו דילה בליליא לאשתמשא בבעלה.

כך כתיב **וברדת הטל על המחנה לילה** (במדבר יא ט) - **על המחנה** כתיב, ולא כתיב ״וברדת הטל לילה״. אלא **על המחנה** בגין דיורד מההוא נקודה על אינון יומין דאתקריאו ׳מחנה׳, ומתחברת במלכא קדישא. ואימתי נחת האי טלא? כד קריבו ישראל לטורא דסיני - כדין נחת ההוא טלא בשלימו, ואדכי ואתפסקת זוהמתן מנייהו ואתחברו ביה במלכא וכנסת ישראל, וקבילו אורייתא והא אוקימנא. ובההוא זמנא ודאי **כל הנחלים הולכים אל הים** (קהלת א ז) - לאתדכאה ולאסתחאה. וכלא אתקשרו ואתחברו ביה במלכא קדישא.

תא חזי כל בר נש דלא מני חושבנא דא אינון שבע שבתות תמימות למזכי לדכיותא דא - לא אקרי **טהור**, ולאו בכללא ד**טהור** הוא, ולאו הוא כדאי למהוי ליה חולקא באורייתא. ומאן דמטי טהור להאי יומא וחושבנא לא אתאביד מניה - כד מאטי להאי ליליא - לבעי ליה למלעי באורייתא ולאתחברה בה ולנטרא דכיו עלאה דמטי עליה בההוא ליליא ואתדכי.

רעיא מהימנא

ממסאבו ועבדו פסח למיכל בפתורא דאבוהון. מתמן ולהלאה - יעבדון חשבנא למקרב אתתא לבעלה לאתחברא בהדיה. ואינון חמשין יומין דדכיו לאעלא לרזא דעלמא דאתי ולקבלא אורייתא, ולמקרב אתתא לבעלה. ובגין דאלין יומין - יומין דעלמא דדכורא - לא אתמסר חושבנא דא אלא לגברי בלחודייהו. ועל דא חושבנא דא בעמידה איהו, ומלין דעלמא תתאה בישיבה ולא בעמידה. ורזא דא - צלותא דעמידה וצלותא מיושב.

ואלין חמשין - מ״ט אינון; כלל אנפי אורייתא. דהא ביומא דנ׳ איהו רזא דאורייתא ממש. ואלין אינון חמשין יומין דביה שמיטה ויובלא. ואי תימא חמשין מ״ט אינון?! חד טמירא איהו ועלמא אסתמיך עליה. ובההוא יומא דחמשין אתגליא טמירא ואשתכח ביה. כמלכא דאתי לבי שושביניה ואשתכח תמן - אוף הכא יומא דחמשין. והא אוקימנא רזא דא.

[פקודא ל״ב לקרבא קרבן העומר וכו׳ - בעמוד א]

פקודא [ל״ג] בתר דא - למעבד חג שבועות דכתיב **ועשית חג שבועות ליהו״ה אלהיך** (דברים טז י) . **שבועות** - על דעאלו ישראל לרזא דחמשין יומין דאינון **שבעה שבועות**. ובקרבנא דעמר אתבטל יצר הרע דערקת מאשת חיל. וכד תמן לא אתקריב - מתדבקין ישראל בקב״ה ואתבטל מעילא ומתתא. ובגין כך אקרי בגוונא דא **עצרת** - דאית ביה ביטול יצר הרע. ועל דא לא כתיב ביה **חטאת** כשאר זמנין דכתיב בהו **חטאת**. וכדין כל נהורין אתכנשו לאשת חיל ובגין כך **עצרת**.

שבועות - ולא כתיב כמה אינון?! אלא בכל אתר דאתמר סתם - שמא גרים דאינון מן שבע, וכתיב **שבעה שבועות תספר לך** (דברים טז ט) . אמאי כתיב **שבועות** בלחודוי? אלא הכי אצטריך ׳שבועות׳ סתם לאכללא עילא ותתא, דהא בכל אתר דאלין מתערי - אלין אוף הכי מתערי עמהון.

עד לא הוה שלֹמֹה לא הוו אתגליין. כיון דאתא שלֹמֹה עבד מנייהו פרט דכתיב **שבעת ימים ושבעת ימים** (מלכים א ח) - דא איהו פרט. בזמנא אחרא בכלל ׳שבועות׳ סתם. ולא אצטריך לבר נש אחרא למעבד מנהון פרט בר שלמה בגין דאינון שבעת יומין דלתתא לא נהירו בשלימו עד דאתא שלמה, וכדין קיימא סיהרא באשלמותא באינון שבעת יומין. והכא **חג שבועות** סתם, בגין דאתכללו תתאי בעלאי ולא אנהירו כיומא דשלמה.

דף צח עמוד א

ואוליפנא דאורייתא דבעי ליה למלעי בהאי ליליא אורייתא דבעל פה בגין דיתדכון כחדא ממבועא דנחלא עמיקא. לבתר בהאי יומא ליתי תורה שבכתב ויתחבר בה וישתכחון כחדא, בזווגא חד לעילא. כדין מכריזי עליה ואמרי: **ואני זאת בריתי אותם אמר יהו״ה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך וגו׳** (ישעיהו נט כא) . ועל דא חסידי קדמאי לא הוו ניימי בהאי ליליא והוו לעאן באורייתא ואמרי *״ניתי לאחסנא ירותא קדישא לן ולבנן בתרין עלמין!״*. וההוא ליליא כנסת ישראל אתעטרא עלייהו ואתיא לאזדווגא ביה במלכא, ותרווייהו מתעטרי על רישייהו דאינון דזכאן להכי.

ר׳ שמעון, הכי אמר בשעתא דמתכנשי חברייא בהאי ליליא לגביה: ניתי לתקנא תכשיטי כלה בגין דתשתכח למחר בתכשיטהא ותקונהא לגבי מלכא כדקא יאות! זכאה חולקהון דחבריא כד יתבע מלכא למטרוניתא מאן תקין תכשיטהא, ואנהיר עטרהא ושוי תקונהא! ולית לך בעלמא מאן דידע לתקנא תכשיטי כלה אלא חברייא - זכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי!

תא חזי חברייא מתקני בהאי ליליא תכשיטהא לכלה ומעטרי לה בעטרהא לגבי מלכא. ומאן מתקין ליה למלכא בהאי ליליא לאשתכחא בה בכלה לאזדווגא בה במטרוניתא? נהרא קדישא עמיקא דכל נהרין - אימא עלאה! הדא הוא דכתיב **צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו׳** (שיר ג יא) . לבתר דאתקינת ליה למלכא ואעטרת ליה - אתיית לדכאה לה למטרוניתא ולאינון דמשתכחי גבה. למלכא דהוה ליה בר יחידאי. אתא לזווגא ליה במטרוניתא עלאה - מאי עבדת אמיה? כל ההוא ליליא עאלת לבי גניזהא - אפיקת עטרא עלאה בשבעין

רעיא מהימנא

פקודא [ל״ד] בתר דא - לקרבא שתי הלחם.

הא אוקימנא שתי הלחם - תרתי שכינתי - עילא ותתא. ואתחברן כחדא. לגביהון תרין נהמי בשבת - מזונא דחד תרין; דעילא ותתא. ועל דא כתיב **שני העמר לאחד** (שמות טז כב) . **לאחד** ודאי - לאתייחדא באתר חד. להההוא דאקרי **אחד**. ומאן איהו? **הקול קול יעקב** דאיהו ירית עילא ותתא; תרין נהמי כחדא. ובגין דשבועות איהו רזא דעילא ותתא וכלא איהו שבועות - אתקריבו תרין נהמי.

פקודא בתר דא להסדיר לחם ולבונה להקריב עומר דכתיב **ועשיתם ביום הניפכם את העומר כבש תמים לעולה** (ויקרא כג יב) . וכן בשבועות להקריב שתי הלחם. והכי בכל יומין טבין להקריב קרבן דמוספין. אלא ודאי בכל יומא דמועדייא צריך לקרבא קרבנא דיליה, צריך לקרבא עליה תוספת דאית ליה. כגון תוספת כתובתא ומתנתא דאוסיף חתן לכלה. ושבת מלכתא דאיהי כלה - בשבתות ובכל יומין טבין צריכה תוספת דאינון מוספין דקרבנין, ומתנתא דאינון מתנות כהונה.

ובשבועות דאיהו מתן תורה דאתייהיבו תרין לוחין דאורייתא מסטרא דאילנא דחיי - צריך לקרבא לגבייהו שתי הלחם. דתרין לוחין אינון **י״ו** - צריך לקרבא לגבייהו שתי הלחם דאינון **ה״ה**, דאינון נהמא דאורייתא דאתמר ביה **לכו לחמי בלחמי**. **ה״ה** מן **המוציא לחם מן הארץ**. והאי איהו מאכל אדם דאיהו יו״ד ה״א וא״ו ה״א. **זאת התורה אדם** (במדבר יט יד) , **אדם כי יקריב מכם קרבן ליהו״ה** (ויקרא א א) .

עומר דשעורין מאכל בעירן דאינון חיות הקדש דמנהון צריך לקרבא. הדא הוא דכתיב **מן הבהמה** - אלים מנגחים במתניתין באלין פשטין. **מן הבקר** - פרים מנגחים במתניתין בתוקפא יתיר. **ומן הצאן** - שאר עמא - קרבנא דלהון צלותין, ועלייהו אתמר **ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם** (יחזקאל נד) .

דמארי קבלה ומארי מדות אינון מסטר דאילנא דחייא. שאר עמא מסטרא דאילנא דטוב ורע, איסור והיתר. ובגין דא **מן הבהמה** מאכל

דף צח עמוד ב

אבני יקר סחרנהא ואעטרת ליה. אפיקת לבושין דמילת ואלבישת ליה, ואתקנת ליה בתקוני דמלכין. לבתר עאלת לבי כלה - חמאת עולימתהא דקא מתקני עטרהא ולבושהא ותכשיטהא לתקנא לה. אמרה לון: *״הא אתקינת בי טבילה, אתר דמיין נבעין! וכל ריחין ובוסמין סוחרני אינון מיין לדכאה לכלתי! ליתי כלתי מטרוניתא דבדי ועולימתהא ויתדכון בההוא אתר דאתקינת בההוא בי טבילה דמיין נבעין דעמי! לבתר תקינו לה בתכשיטהא, אלבישו לה לבושהא, אעטרו לה בעטרהא. לבתר כד ייתי ברי לאזדווגא במטרוניתא - יתקין היכלא לכלהו וישתכח מדוריה בכו כחדא״.*

כך מלכא קדישא ומטרוניתא וחברייא - כהאי גוונאי. ואימא עלאה דמתקנת כלא. אשתכח דמלכא עלאה ומטרוניתא וחברייא מדוריהון כחדא ולא מתפרשין לעלמין. הדא הוא דכתיב **יהו״ה מי יגור באהלך וגו׳ הולך תמים ופועל צדק** (תהלים טו א) . מאן הוא **פועל צדק**? אלא אלין אינון דמתקני למטרוניתא בתשכיטהא בלבושהא בעטרהא. וכל חד **פועל צדק** אקרי.

א״ר חייא אלמלא לא זכינא בעלמא אלא למשמע מלין אלין - דיי! זכאה חולקהון דאינון דמשתדלי באורייתא וידעין אורחוי דמלכא קדישא, דרעותא דלהון באורייתא. עלייהו כתיב **כי בי חשק ואפלטהו** וכתיב **אחלצהו ואכבדהו** טו:

בחדש השביעי באחד לחדש (ויקרא כג כד) .

רבי יצחק פתח **תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו** (תהלים פא ד) . זכאין אינון ישראל דקב״ה קריב לון לגביה מן כל אומין עכו״ם ואתרעי בהו. ומאתר רחיקא קריב לון לגביה - הדא הוא דכתיב **ויאמר יהושע אל כל העם כה אמר ה׳ אלהי ישראל בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם** (יהושע כד ב) - לאחזאה דהא מאתר רחיקא אתרעי בהו וקריב לון לגביה. וכתיב **ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר וגו׳** (יהושע כד ג) . הני קראי אית לאסתכלא בהו - וכי כל ישראל לא הוו ידעי דא, וכל שכן יהושע? !

אלא אורייתא כולה סתים וגלייא - כמה דשמא קדישא סתים וגלייא; בגין דאורייתא כולה שמא קדישא היא ועל דא איהי סתים וגלייא. אי ישראל

רעיא מהימנא

דלהון עומר לחם שעורים, **וימד שש שעורים וישת עליה** (רות ג) - אורייתא דבעל פה דשית סדרי משנה. אבל אלין דאילנא דחייא דאינון אדם - אורייתא דלהון נהמא דקב״ה. הדא הוא דכתיב **לכו לחמי בלחמי** (משלי ט) , והיינו שתי הלחם.

חדו כלהו תנאין ואמוראין ואמרו: מאן קאים קמי סיני!

[שייך כאן פקודא לשרוף קדשים הנדפס בדף ל״ג ע״א]

בחדש השביעי באחד לחדש וגו׳ - פקודא [מ״ב] דא לתקוע שופר בראש השנה דהוא יומא דדינא לעלמא, כמה דאוקימנא. והא אוקמוה דכתיב **תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו** (תהלים פא ד) . והא אתמר דהאי איהו יומא דסיהרא אתכסי ביה וקאים עלמא בדינא, בגין דההוא מקטרגא חפי וכסי ואנעל פתחא על מלכא - אתר דדינא שריא למתבע דינא על עלמא.

ואי תימא איך אתיהיב ליה רשו להוא מקטרגא לחפאה ולמתבע דינא? אלא ודאי בידא דהאי מקטרגא שוי קב״ה למתבע דינא על כל עלמא, ושוי ליה יומא ידיעא למתבע קמיה כל דינין דעלמא, דהא קב״ה עביד ליה ושוי ליה קמיה למהוי דחילו דקב״ה סלקא ושריא על כלא.

ורזא דא **והאלהים עשה שיראו מלפניו** (קהלת ג יד) . מאי **עשה**? **עשה** להאי מקטרגא ואתקין ליה קמיה למהוי סייפא שננא על כל עלמא. וכל דא

דף צט עמוד א

ויהושע הוו ידעי - אמאי כתיב **כה אמר יהו״ה**?

אלא ודאי סתימא דמלה - טיבו סגי עבד קב״ה בישראל דאתרעי בהו באבהתא ועביד לון רתיכא קדישא עלאה ליקריה, ואפיק לון מגו נהרא עלאה יקירא קדישא, בוצינא דכל בוצינין, בגין דיתעטר בהו. הדא הוא דכתיב **כה אמר יהו״ה בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם - הנהר** - ההוא נהר דאשתמודע ואתידע. **מעולם** - מאי קא בעי הכא אי לאו לאחזאה חכמתא ! ׳מעבר הנהר מעולם׳. אלא ההוא נהר **עולם** אקרי ועל דא **בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם** לאחזאה טיבו וקשוט דעבד קב״ה לישראל.

ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר - מאי קא מיירי? אלא אברהם לא אתדבק ביה בההוא נהר כמו יצחק דאתדבק ביה בסטריה לאתתקפא. תא חזי האי נהר אע״ג דלאו איהי דינא - דינין נפקי מסטריה ואתתקפו ביה. וכד יצחק אתתקף בדינוי - כדין עלאין ותתאין מתכנפי לדינא וכרסייא דדינא אתתקן ומלכא קדישא יתיב על כורסייא דדינא ודאין עלמא. כדין **תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגינו**. זכאין אינון ישראל דידעין לסלקא כורסייא דדינא ולתקנא כורסייא דרחמי ! ובמה? בשופר !

רבי אבא הוה יתיב קמיה דר׳ שמעון. א״ל הא זמנין סגיאין שאילנא על האי שופר מאי קא מיירי - ועד כאן לא אתישבנא ביה ! א״ל ודאי האי הוא ברירא דמלה: דישראל בעיין ביומא דדינא **שופר** ולא **קרן**; בגין ד׳קרן׳ הא אתידע באן אתר איהו, ולאתדבקא דינא לא בעינא. אבל הא תנינן במלין ובעובדא בעינן לאחזאה ולאתערא מלין סתימין. תא חזי כד ההוא שופר עלאה דנהירו דכלא ביה אסתלק ולא נהיר לבנין -- כדין דינא אתער וכרסוון אתתקנו לבי דינא. ודא שופר - **אילו דיצחק** אקרי - תוקפיה דיצחק,

רעיא מהימנא

בגין דידחלון מקמי קב״ה כלא. ודא איהו סנטירא דתבע חובי בני נשא ותבע דינא ותפיס בני נשא וקטיל לון ואלקי לון. כלא כמה דנפיק מן דינא ! כגוונא דההוא ממונה בית דין דלתתא דאתייהיב ליה רשו לאדכרא קמי בי דינא **פלוני עבד כך ופלוני עבר על כך**, ולמתבע עלייהו דינא. ותנן - רשו אתייהיב להוא ממונה בית דין לאנעלא על בי דינא פתחא עד דיגזרון דינא על כל מה דאיהו תבע. ולית רשו לבית דין לדחייא ליה בגין **כי אני יהו״ה אוהב משפט** (ישעיהו סא ח) , ואיהו בעי דעלמא יתקיים בדינא ולמנדע דאית דין ואית דיין.

כהאי גוונא שוי קב״ה קמיה להאי דאיהו תבע דינא קמי מלכא על כל בני עלמא. ובהאי יומא אתייהיב ליה רשו לכסאה פתחא דמלכא וסיהרא אתחפיא לגו - עד דיתגזר דינא על כל בני עלמא ! ואע״ג דכלא אתגלי קמי קב״ה - לא בעי אלא בדינא. כלא כגוונא חדא, עילא ותתא, אתקין כרסייא דדינא בהאי יומא וסנטירא אתא ותבע דינא על כל עובדי בני עלמא - כל חד וחד כפום ארחוי וכפום מה דעבד. וסהדין אתיין וסהדי על כל עובדי בני עלמא, ואלין אינון **עיני יהו״ה** דאינון משטטי בכל עלמא. וכמה אינון **עיני יהו״ה** דלית לון חושבנא דקא אזלי ומשטטי בכל עלמא וחמאן כל עובדי בני עלמא.

ווי לאינון דלא משגיחין ולא מסתכלין בעובדיהון ! דהא לגבייהו קיימין אלין סהדי מלכא ומשגיחין וחמאן כל מה דאינון עבדין וקאמרי ! דהא אינון סלקי וסהדי קמה מלכא. והאי סנטירא קאים קמי מלכא ותבע דינא **פלוני עבר דינא, פלוני עבד כך, והא הכא סהדי !**. ועד דקב״ה לא שאיל לון - לית לון רשו לסהדא. כדין אינון סהדי סהדותא וכלא אכתיב קמי מלכא בפתקא.

בבי מלכא אית חד היכלא. היכלא דא מליא אשא חוורא, והאי אשא מתגלגלא בפלקא ולהיט שביבין והאי לא פסיק לעלמין. לגו האי היכלא אית היכלא אוחרא - מליא אשא אוכמא דלא פסיק לעלמין. תרין סופרין קיימין תדיר קמי מלכא. בשעתא דדינא - סהדין כל סהדי קמי מלכא. אינון סופרין נטלין

דף צט עמוד ב

תושבחתיה דאבהן. כד אסתלק ההוא שופר גדול דלא ינקא לבנין - כדין יצחק אתתקף ואתתקן לדינא בעלמא. וכד אתער האי שופר וכד בני נשא תייבין מחטאיהון - בעיין לנגדא קול שופר מתתא. וההוא קלא סליק לעילא. כדין אתער שופרא אחרא עלאה ואתער רחמי ואסתלק דינא. ובעינן לאחזאה עובדא בשופר לאתערא שופרא אחרא, ולאפקא בהאי שופר לתתא אינון קלי - לאחזאה דכל אינון קלין דלעילא דכלילן כלהו בההוא שופר עלאה - יתערון לנפקא. ובהני קלין דלתתא יהבין ישראל חילא לעילא. ועל דא בעינן לזמנא שופר ביומא דא ולסדרא קלין לכוונא ביה בגין לאתערא שופר אחרא דביה כלילן קלי לעילא.

סדרא קדמאה - קלא נפיק ומתעטר לעילא. סליק רקיעין ואתבקע בין טורי רמאי, ומטי לגביה דאברהם ושריא ברישיה, ואתעטר ואתער הוא, ואתקן לכורסייא. ובספרא דאגדתא תנינן: בשעתא דההוא קלא קדמאה סליק - אתער ואתעטר אברהם ואתקן לכרסייא. פקדין עליה אבא ואמא.
אדהכי סלקא **תניינא תקיפא** - לתברא תוקפי רגיזין. ודא **סדרא תניינא** - ההוא ׳קלא תבירא׳ בתוקפוי. וכדין סלקא - וכל דינין דיתערון קמיה - אתברו, עד דסליק לאתריה דיצחק. כיון דיצחק אתער וחמי לאברהם מתקן לכורסייא לקיימא קמיה - כדין אתכפיא ותבר תוקפא קשיא. ובהאי בעי מאן דתקע לכוונא לבא ורעותא, בגין לתברא חילא ותוקפא דדינא קשיא. הדא הוא דכתיב **אשרי העם יודעי תרועה** (תהלים פט טז) - **יודעי** ודאי.
סדרא תליתאה - קלא נפיק וסליק ובקע כל אינון רקיעין ורחמי מתערן. ומטי ההוא קלא לרישיה דיעקב.

רעיא מהימנא

מההוא פלקא דאשא חוורא וכתבי עליה בההוא אשא אוכמא.

וכדין מלכא אחמיץ דינא עד זמנא ידיעא - דילמא בין כך ובין כך יהדרון בתשובה. אי יהדרון - פתקין נקרעין. ואי לאו - מלכא יתיב וכל אינון דבי זכותא קיימי קמיה. כרוזא קם וכריז **פלוני עבד כך - מאן יוליף עליה זכות?**. אי אית מאן דיוליף עליה זכות - יאות. ואי לאו - הא אתמסר לסנטירא.

וכלא ידע קב״ה. אמאי אצטריך לכל דא? אלא בגין דלא יהא פטרא דפומא לבני עלמא! אלא לאחזאה דכלא עביד בארח קשוט, וניחא קמיה מאן דאשתזיב מן דיניה. ואי תימא מנא לן? האי אתמסר לחכימין. ואפילו למאן דלא ידעי - מאן דבעי לאסתכלא - ישגח במה דאיהו באתגלייא וידע במה דאיהו בסתרא. דהא כלא כגוונא חדא! כל מה דפקיד קב״ה בארעא - כלא איהו כגוונא דלעילא.

יומא דראש השנה איהו יומא דדינא, ומלכא יתיב בכרסייא דדינא. סנטירא קא אתי וחפי פתחא דמלכא ותבע דינא. ואע״ג דקב״ה רחים ליה לדינא כמה דאת אמר **כי אני יהו״ה אוהב משפט** (ישעיהו סא ח) - נצח רחימו דבנוי לרחימו דדינא. ובשעתא דסנטירא קם למטען מלין עלייהו - פקיד למתקע בשופר בגין לאתערא רחמי מתתא לעילא בההוא שופר. סלקא ההוא קלא כלילא באשא ורוחא ומיא ואתעביד מנייהו קלא חדא, ואתער קלא אחרא לעילא. כד ההוא קלא אתער מעילא ומתתא - כדין כל טענות דקא טעין ההוא מקטרגא מתערבבי.

ביומא דראש השנה נפיק יצחק בלחודוי וקרי לעשו לאטעמא ליה תבשילין דכל עלמא - כל חד כפום ארחוי. דהא בההוא שעתא **ותכהין עיניו מראות** (בראשית כז א) - דנפק מניה מאן דאחשך אפי בריין, ואתפרש ושכיב על ערסיה דדינא וקרי לעשו ואמר **וצודה לי ציד ועשה לי מטעמים והביאה לי** ד. ורבקה אמר אל יעקב בנה רחימא דנפשה, בנה רחימא דאתמסר לה מיומא דאתברי עלמא, ופקידת ליה לאתערא איהו באינון מטעמים דיליה. ויעקב אתער

דף ק עמוד א

ויעקב אתער וחמי לאברהם מתתקן בגיסא אחרא. כדין אחידן תרוייהו ביה ביצחק - דא מהאי סטרא ודא מהאי סטרא - ולא יכלין תוקפוי לנפקא לבר. **והני תלתא סדרין כלהו סדרא חד**.

סדרא אחרא - קלא נפיק וסליק ונטיל לאברהם מאתריה ונגיד ליה לתתא לאתר דתוקפיהון דיצחק שריין, וקיימן ליה לאברהם בגווייהו. **סדרא תניינא** - נפיק קלא תבירא. לא תקיפא כקדמאה. לא דחליש ההוא קלא דתקע, אלא דההוא קלא לאו איהו לגבי יצחק כקדמיתא דתמן תוקפא תקיפא שריא, אלא לגבי אינון בי דינא דלתתא דאינון רפויין יתיר. וכלהו חמאן לאברהם לגבייהו ואתכפיין קמיה. אדהכי **סדרא תליתאה** - קלא נפיק וסליק ואתעטר ברישיה דיעקב ונגיד ליה לתתא להההוא אתר דאינון גבוראן שריין. וקאים לקבלייהו אברהם מהאי סטרא, ויעקב מהאי סטרא, ואינון באמצעיתא - כדין אתכפיין כלהו ומשתככי באתרייהו. **והני כלהו סדרא אחרא תניינא**.

סדרא בתראה דבעיא לסלקא לון לאתרייהו ולישבא ביניהו ליצחק כמלקדמין. בגין דהאי בעא לישרא ליה באתריה ולא יפוק בתוקפוי לבר. כדין דינין כלהו אתכפיין ורחמין אתערו.

על דא בעי לכוונא לבא ורעותא בהני קלי, ולמהדר בתיובתא קמי מאריהון. כדין כד ישראל מתקני ומסדרי קלין ברעותא דלבא כדקא יאות - בשופרא דא אהדר ההוא שופר עלאה. וכד אהדר - מעטרא ליה ליעקב ואתתקן כלא וכורסייא אחרא רמיו. וכדין חידו אשתכח בכלא וקב״ה מרחם על עלמא.

זכאה חולקהון דישראל דידעין לנגדא ולאמשכא

רעיא מהימנא

מתתא - מתלבש בצלותין ובעותין. **והקול קול יעקב** - בההוא שופר דקא סליק ואתער יעקב לגביה ואתקריב בהדיה. **ויגש לו ויאכל** ואתכליל דא בדא. כיון דאתכליל בהדיה - **ויבא לו יין** (בראשית כז כה) - דא יין דמנטרא, יין דהוא חדו דלבא רזא דעלמא דאתי. כדין **וירח את ריח בגדיו** - צלותין דסלקין ובעותין. **ויברכהו** - נח רוגזא וחדי לבא וכלא איהו רחמי. כיון דאיהו אתכליל ביעקב - כל אינון חיילין ותוקפין ורוגזין דהוו זמינין - אתבדרו ולא אשתכחו תמן. וישראל נפקין מן דינא בחדוה ובברכאן.

(בראשית כז ל) **ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו** ביומא דא בחדוה ובברכאן עלאין, **ועשו אחיו בא מצידו** - טעין טועני מעובדי דעלמא. **ויעש גם הוא מטעמים** - חדיד לישניה למטען טענות, אתקין סהדי, **ויבא לאביו. ויאמר יקום אבי** - יתער בדינוי. **ויאכל** כמה עובדין בישין דכל עלמא דקא אשכחנא.
ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד דהא לא יכיל לאתפרשא מכללא דיעקב דאיהו בחדוה. **ויאמר מי איפה הוא הצד ציד** בכמה צלותין ובעותין. **ואוכל מכל בטרם תבא ואברכהו גם ברוך יהיה.**

כשמוע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה וגו׳ (בראשית כז לד) דחמי דהא צידו לא הוה כלום. עד לבתר דאמר ליה **הנה משמני הארץ יהיה וגו׳** - אלין תקיפין ואכלוסין דשאר עמין. ודא קשיא ליה מכלא. **וישטום עשו את יעקב** למיזל אבתריה ולקטרגא ליה תדיר. ויעקב אזיל באינון יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים - עריק לאשתזבא מניה. תב בתיובתא, שוי גרמיה בתעניתא, עד דאתי ראש השנה ויום הכפורים. כדין ידעי ישראל דעשו בא ועמו ארבע מאות איש - כלהו מקטרגי זמינין לקטרגא לון. מיד **ויירא יעקב מאד ויצר לו** (בראשית לב ח) - ואסגי בצלותין ובעותין - **ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי וגו׳** (בראשית לב י) .

עד דנטיל עיטא ואמר **כי אמר אכפרה פניו במנחה ההולכת לפני. ויקח מן הבא בידו מנחה וגו׳ עזים מאתים ותישים עשרים וגו׳ גמלים וגו׳** - כך הוא סטרא דיליה. **גמלים** הוא נחש כמין גמל. בשעתא

דף ק עמוד ב

למאריהון מדינא לרחמי ולתקנא כלהו עלמין על ידייהו !

תא חזי לקביל דא תלתא ספרין פתיחין ביומא דא. וכמה דרחמין מתערין ודינין קשיין אתכפיין ועאלין לדוכתייהו - כך הוא לתתא כגוונא דלעילא - דינין קשיין אתכפין ואתעברו מעלמא. ומאן אינון ? אלין אינון **רשעים גמורים** דאינון דינין קשיין דאתכפיין ואתעברו מעלמא, ועל דא **נכתבים ונחתמים וכו׳**. אמר ר׳ אבא, ודאי דא הוא ברירא דמלה ! בריך רחמנא דשאילנא ורווחנא בהני מלי !

אמר ר׳ יהודה כתיב **זכרון תרועה** (ויקרא כג כד) - **זכרון** עבדינן לכוונא לבא ורעותא. ישראל עבדין זכרון לתתא - במה ? בעובדא - בגין דיתער מלה כההוא גוונא לעילא.

אמר ר׳ אלעזר כתיב **בכסה ליום חגנו** - דאתכסייא ביה סיהרא. והיך אתכסייא ? אלא כד קיימא עיבא ושמשא לא נהיר - כדין סיהרא אתכסייא ולא נהיר. ועל דא מקמי עיבא שמשא לא נהיר, כל שכן סיהרא דאתכסייא ולא נהירא. ועל דא **בכסה ליום חגנו - בה״א** דאתכסייא סיהרא. ובמה נהיר כלא ? בתיובתא ובקל שופרא דכתיב **אשרי העם יודעי תרועה** (תהלים פט טז) . כדין - **יהו״ה באור פניך יהלכון**.

תא חזי בהאי יומא אתכסייא סיהרא ולא נהיר עד בעשור לחדש דישראל תייבין כלהו בתיובתא שלימתא, ואימא עלאה תאבת ונהרת לה. והאי יומא - נהירו דאימא נטלא ואשתכח חידו בכלא. ועל דא כתיב **יום הכפורים הוא** - ״יום כפור״ מבעי ליה ? ! מאן **יום הכפורים** ? אלא בגין דתרי נהורין נהרין

בחד. בוצינא עלאה נהיר לבוצינא תתאה. ובהאי יומא - מנהורא עלאה נהיר, ולא מנהורא דשמשא. ובגין כך **בכסה ליום חגנו** כתיב.

רבי אבא שלח ליה לר׳ שמעון. אמר: אימתי זווגא דכנסת ישראל במלכא קדישא? שלח ליה **וגם אמנה ואחותי בת אבי היא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה**. אתרגיש רבי אבא. ארים קליה בכה ואמר: רבי רבי! בוצינא קדישא! ווי ווי לעלמא כד תפוק מניה! ווי לדרא דיהון בעלמא כד תסתלק מנהון וישתארון יתמין מנך!

אמר ליה רבי חייא לר׳ אבא: האי דשלח לקבלך מאי קאמר? אמר ודאי לאו זווגא דמלכא במטרוניתא אלא בזמנא דנהרא מאבא עלאה. וכד אתנהרא מניה - קרינן לה **קדש** דהא מבי אבא נטלא האי. וכדין מזדווגי כחדא בגין דמלכא **קדש** אקרי דכתיב **קדש ישראל ליהו״ה** - דנטיל מאתר דאקרי **קדש**. כדין **אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי** - דהא מבי אבא שמא דא ולא מבי אמא. ועל דא **ותהי לי לאשה** - לאזדווגא כחדא בזמנא דא ולא בזמנא אחרא. בזמנא דנטלא מבי אבא ולא בזמנא דנטלא מבי אימא. ויום הכפורים אוכח! דתשמיש המטה אסור בגין דזווגא לא אשתכח - דהא מבי אימא נטלא ולא מבי אבא.

אמר רבי חייא: ודאי זכאה דרא דר׳ שמעון שארי בגויה! זכאין אינון דקיימין קמיה כל יומא!

א״ר אבא: בראש השנה נברא אדם וקאים בדינא קמי מאריה ותב

רעיא מהימנא

דפתי סמאל לאדם ארכיב על נחש כמין גמל. תנינן מאן דחמי גמל בחלמיה מיתה נקנסה עליו מלמעלה ואשתזיב מינה. וכלא חד.

וכדין אהדר עשו אפטרופוסא דיעקב. ויעקב לא בעא דובשיה ועוקציה - **יעבר נא אדוני לפני עבדו** (בראשית לג יד) . כדין **וישב ביום ההוא עשו לדרכו** - אימתי? בשעת נעילה, דהא אתפרש מעמא קדישא וקב״ה שביק לחוביהון וכפר עלייהו. כיון דההוא מקטרגא אזל בההוא דורונא ואתפרש מנייהו - בעי קב״ה למחדי בבנוי. מה כתיב? **ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית וגו׳ על כן קרא שם המקום סכות** (בראשית לג יז) . כיון דיתבו בסכות - הא אשתזיבו מן מקטרגא וקודשא בריך הוא חדי בבנוי.

זכאה חולקהון בהאי עלמא ובעלמא דאתי!

דף קא עמוד א

בתיובתא וקביל ליה קודשא בריך הוא. אמר ליה *״אדם! אנת תהא סימנא לבניך לדדי דרין! בהאי יומא קיימין בדינא - ואי יתובון - אנא אקבל לון ואיקום מכורסייא דדינא ואתקיים על כורסייא דרחמי וארחם עלייהו״*. ודוד אמר **אהבתי כי ישמע יהו״ה את קולי תחנוני** (תהלים קטז א) , ועל דא כתיב **כי עמך הסליחה למען תורא** (תהלים קל ד) , וכתיב **כי עמך מקור חיים באורך נראה אור** (תהלים לו י) :

אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפורים הוא מקרא קדש יהיה לכם (ויקרא כג כז) .

רבי חייא פתח **לדוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה** (תהלים לב א) .

לדוד משכיל - הא תנינן בעשרה זיני זמרא אתתקן ספר תהלים

בנצוח. בנגון. במשכיל. במכתם. במזמור. בשיר. באשרי. בתפלה. בהודאה. בהללויה. ועלאה מכלהו **הללויה** והא אוקמוה.

הכא **משכיל** - אתריה ידיע. מהו **משכיל**? מייא דאחכימו לאינון דשתו להו. דמשתדלין בההוא אתר דאקרי **משכיל**, כמה דאת אמר **משכיל על דבר ימצא טוב** (משלי טז כ) . ובגין דאקרי הכי - תליא ביה סליחה חירו דחירין, הדא הוא דכתיב **אשרי נשוי פשע כסוי חטאה**. מאי **כסוי חטאה**? הא אוקמוה דהוא כסוי מבר נש ההוא חטאה דחב לקב״ה ואודי קמי קב״ה. אבל תא חזי כד בר נש חטי וחב זמנא חדא ותרין ותלתא ולא אהדר ביה - הא חובוי באתגלייא אינון, ומפרסמי לון לעילא ומפרסמי לון לתתא, וכרוזי אזלין קמיה ומכרזי *״אסתלקו מסחרניה דפלנייא! נזיף הוא ממאריה! נזיף הוא לעילא, נזיף הוא לתתא! ווי ליה דפגים דיוקנא דמאריה! ווי ליה דלא חייש ליקרא דמאריה! קב״ה גלי חוביה לעילא״* - הדא הוא דכתיב **יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו** (איוב כ כז) . וכד בר נש אזיל בארחא דמאריה ואשתדל בפולחניה ואזדמן ליה חטאה חד - כלא מכסין עלויה, עלאין ותתאין. דא אקרי **כסוי חטאה**.

א״ל ר׳ אבא עד כען לא מטית לעקרא דמלה, ושפיר קאמרת. והאי דקאמרו חברייא - שפיר. אבל אי הכי ״מכוסה חטאה״ מבעי ליה? ! מהו **כסוי חטאה**? אלא תרי מלי דחכמתא אית ביה ותרוייהו הכי.

חד - כמה דתנינן דעובדין טבין דבר נש עביד בהאי עלמא עבדין ליה בההוא עלמא לבושא יקירא עלאה לאתלבשא בהו. וכד בר נש אתקין עובדין טבין, וגברין עליה עובדין בישין, ואשגח ביה קב״ה ועובדוי בישין סגיאין ואיהו רשע דאשתכח חטאה קמי מאריה, ותוהא על אינון טבאן דעבד בקדמיתא - הא אתאביד הוא מכלא; מהאי עלמא ומעלמא דאתי. מה עביד קב״ה מאינון טבאן דעביד האי חטאה בקדמיתא? אלא קב״ה אף על גב דההוא רשע חטאה אתעביד - אינון טבאן וזכיין לא אתאבידו. אית צדיק דאזיל בארחוי דמלכא עלאה ואתקין לבושוי מעובדוי, ועד לא אשלים לבושוי אסתלק. קב״ה אשלים ליה מאינון עובדין דעבד האי רשע חטאה, ואשלים לבושוי לאתתקנא בהו בההוא עלמא. הדא הוא דכתיב **יכין וצדיק ילבש** - ההוא חטאה אתקין, וצדיק אתחפי ממה דאיהו תקין ! הדא הוא דכתיב **כסוי חטאה**. ועל דא לא כתיב ״מכוסה״ אלא **כסוי**.

וחד - דאתחפי ההוא חטאה דהאי זכאה באינון דאקרון **מצולות ים**. דהא מאן דנפיל במצולות ים לא אשתכח לעלמין בגין דמיין חפין עלייהו, כמה דאת אמר

רעיא מהימנא

פקודא [מ״ג] דא לאתענאה ביומא דכפורי לאכנעא גופא ונפשא ברזא **דה׳** ענויין דה׳ דרגין דיומא דכפורי. דהא מקטרגא קא אתי לאדכרא חוביהון כמה דאתמר, וכלהו בתיובתא שלימתא קמי אבוהון. כלא כמה דאתמר בכמה דוכתי.

[**פקודא [מ״ד] למפלח כהנא וכו׳** - דף ס״ג ע״א]

דף קא עמוד ב

וחשליך במצולות ים כל חטאתם (מיכה ז יט) . מאן **מצולות ים**? אלא רזא יקירא הוא, והא אוקמיה ר׳ שמעון ואמר: כל אינון דאתו מסטרא תקיפא ואתאחדו בזינין בישין בכתרין תתאין כגון **עזאזל** ביומא דכפורי - דא אקרי **מצולות ים** - כזפטא דכספא כד בחנין ליה בנורא. הדא הוא דכתיב **הגו סיגים מכסף** (משלי כה ד) . כך האי - מאינון **מצולות ים** הוא, ו**מצולות ים** אקרי. **מצולות** מההוא **ים** קדישא. **מצולות** - זוהמא דכספא.

ועל דא כל אינון חטאין דישראל שדיין לגויה - והוא קביל לון וישתאבון בגויה. מאי טעמא? בגין דאיהו ׳חטאה׳ אקרי. מאי **חטאה**? גרעונא. ועל דא הוא גרעונא דכלא, ונטל גרעונא דגופא ודנפשא. בהאי יומא נחית האי **מצולות ים**, זוהמא דנפשא, ונטיל זוהמא דגופא. מאן היא זוהמא דגופא? דא אינון חובין דאתעבידו על ידי דיצר הרע דאקרי **מזוהם מנוול**.

אמר ר׳ יוסי תנן **ונתן אהרן על שני השעירים גורלות** - אי הכי יקרא הוא דעזאזל ! חמיתון עבדא דשדי עדבין במאריה? ! ארחיה דעלמא לא נטל אלא מה דיהיב ליה מאריה ! אבל בגין דסמאל זמין האי יומא בדלטורא ובגין דלא יהא ליה פטרא - יהבין ליה חולקא בהאי. והאי עדבא מגרמיה הוא דסליק ביה, דאמר ר׳ יהודה א״ר יצחק מלה עלאה אשכחנא בעדבא ! עדבא דיהושע כתיב ביה **על פי הגורל** (במדבר כו נו) - **על פי הגורל** ודאי ! דאיהו אמר **דא חולקא דיהודה, דא דבנימין וכו׳**, וכן כלהו. אוף הכא - כיון דכהנא שוי ידוי - אינון עדבין מדלגי וסלקין בידא דכהנא (נ״א דסלקין עדבין בידא דכהנא אינון מדלגי מן ידוי) ושארן באתרייהו. הדא הוא דכתיב **והשעיר אשר עלה עליו הגורל - עלה עליו** ודאי.

ולא דא בלחודוי - אלא בכל זמנא דדלטורא זמין ואתיהיב ליה רשותא - בעינן לשואה לקבליה במה דיתעסק ושביק לון לישראל. בהאי יומא דלטורא זמין לאללא ארעא - הדא הוא דכתיב **ויאמר יהו״ה אל השטן מאין תבא** (איוב א ז) . והא תנינן **משוט בארץ** מאי הוא? אלא האי הוא דלטורא רבא מקטרגא דישראל. והא אתערו חברייא - בההיא שעתא דהוו זמינין ישראל למעבר ימא ולאתפרעא ממצראי אמר אנא אעברנא בארעא קדישא וחמינא דלא אתחזון אלין למיעל בגוה ! אי אנת דאין דינא - דינייהו הכא כמצראי ! מה שניין אלין מאלין? ! או ימותון כלהו כחדא או יהדרון כלהו למצרים ! ולאו אנת הוא דאמרת **ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה** - והא לא סליקו מחושבנא אלא רד״ו ולא יתיר? !

אמר קב״ה: מה אעביד? אשתדלותא בעייא הכא לאייתאה לקרבא לקבליה. יהיבנא ליה במה דיתעסק וישבוק בהו לבני, והא אשתכח במאן דיתעסק ! מיד אמר ליה **השמת לבך אל עבדי איוב כי אין כמהו בארץ**. מיד - פלג ליה דלטורא במלין - **ויען השטן את יהו״ה ויאמר החנם ירא איוב אלהים** (איוב א ט) .

לרעיא דבעי לאעברא עאניה בחד נהרא. אעבר זאבא לקטרגא ליה בעאניה. רעיא הוה חכים, אמר: *"מאי אעביד? דבעוד דאנא אעבר לטלייא - יקטרג הוא בעאני"*. זקיף עינוי וחמי בין עאנא חד תיישא מאלין תיישי ברא דהוה רב ותקיף. אמר: *"אשדי דא לקבליה - ובעוד דמקטרגי דא בדא - אעבר לכל עאנא וישתזבון מניה"*. כך קב"ה אמר ודאי הא תיישא חד רב ותקיף ואלים אשדי לקבליה. ובעוד דהוא ישתדל ביה - יעברון בני ולא ישתכח קטיגורא לגבייהו. מיד **ויאמר יהו"ה אל השטן השמת לבך**. עד דקב"ה זווג להו כחדא דכתיב **הנו בידך** (איוב ב ו) . בעוד דהוא אשתדל ביה - שביק לון לישראל ולא אשתכח קטיגורא לגבייהו.

אוף הכי - בהאי יומא דלטורא זמין לאללא ארעא. ובעינא לשדרא לקבליה במה דיתעסק. ובעוד דאיהו אשתדל ביה - שביק לון לישראל. ומתלא אמרי לזלזולא דבי מלכא - הב ליה זעיר חמרא וישבחך קמי מלכא ! ואי לאו - יימא למלכא מלה בישא. לזמנין נטלין לה להיא מלה עלאי דבי מלכא - ומלכא עביר דינא בגיניה.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קב עמוד א

ר' יצחק אמר לשטייא דקאים קמי מלכא - הב ליה חמרא ולבתר אימא ליה ואחזי ליה כל אינון טעוון דעבדת וכל אינון בישין, והוא ייתי וישבחך ויימא דלא ישתכח בעלמא כוותך ! אוף הכא הא קאים דלטורא תדיר קמי מלכא. ישראל יהבין ליה האי דורון - ובהאי דורון פתקא לכל בישין ולכל טעוון ולכל חובין דעבדו ישראל, והוא אתי ומשבח להו לישראל ואתעביד סניגורא עלייהו, וקב"ה אהדר כלא לרישא דעמיה בגין דכתיב **כי גחלים אתה חותה על ראשו** (משלי כה כב) .

א"ר יוסי ווי לון לעמא דעשו בשעתא דהאי שעיר משדרי להוא דלטורא ממנא דעלייהו ! דבגיניה אתי לשבחא לון לישראל וקב"ה אהדר כל אינון חובין לרישא דעמיה בגין דכתיב **דובר שקרים לא יכון לנגד עיני** (תהלים קא ז) .
א"ר יהודה אלמלי הוו ידעי עכו"ם מהאי שעיר - לא שבקין לון לישראל יומא חד בעלמא !

תא חזי כל ההוא יומא משתדל איהו בההוא שעיר, ובגין כך קב"ה מכפר להו ישראל ודכי לון מכלא, ולא אשתכח קטגוריא קמיה. לבתר הוא אתי ומשבח להו לישראל. וכדין שאיל ליה כמה דאת אמר **ויאמר יהו"ה אל השטן מאין תבא ?**. אתיב בתושבחתייהו דישראל, וקטיגורא אתעביד סניגורא, ואזיל ליה. כדין קב"ה אמר לשבעין שרין דסחרין כורסייא *"חמיתון האי דלטורא היאך קאים על בני תדיר ! הא שעירא חדא אשתדד גביה בפתקא דכל חובייהו וכל טעותייהו וכל מה דחטו וחבו קמאי - והוא קביל לון !"*. כדין אסתכמו כלהו דיהדרון אינון חובין על עמיה.

רבי אבא אמר כל אינון חובין וחטאין מתדבקין ביה כמה דכתיב **ותשליך במצולות ים כל חטאתם**. ולבתר כלהו מתהדרן ברישיהון דעמיה - הדא הוא דכתיב **ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה** (ויקרא טז כב) .

בהאי יומא מתעטר כהנא בעטרין עלאין, והוא קאים בין עלאי ותתאי ומכפר עליה ועל ביתיה ועל כהני ועל מקדשא ועל ישראל כלהו. תאנא, בשעתא דעאל בדמא דפר - מכוין ברישא דמהימנותא ואדי באצבעיה כמה דכתיב **והזה אותו על הכפרת ולפני הכפרת** (ויקרא טז טו) . והיך עביד ? בסים בקפטא דאצבעא ואדי כמצליף בטיפין דאצבעא. לסטרי כפורתא אדי ואתכוון.

ושארי לממני **אחת, אחת ואחת. אחת** בלחודהא, **אחת** דכליל כלא, **אחת** שבחא דכלא, **אחת** דכלא אהדרן לקבלה, **אחת** רישא דכלא !
לבתר **אחת ואחת** - דאינון שריין כחדא ברעותא באחוותא ולא מתפרשין לעלמין. בתר דמטא להאי **ואחת** דהיא אימא דכלא - מכאן שארי לממני בזווגא, ומני ואמר **אחת ושתים. אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת ושש. אחת ושבע** - בגין לאמשכא ולנגדא להאי **אחת** דהיא אימא עלאה בדרגין ידיען לכתרא דאימא תתאה - ולאמשכא נהרין עמיקין מאתרייהו לכנסת ישראל. וע"ד יומא דא תרין נהורין נהרין כחדא ; אימא עלאה נהרא לאימא תתאה. ועל דא כתיב **יום הכפורים** כמא דאתמר.

א"ר יצחק קפטרא חדא קשירא ברגלוי דכהנא בשעתא דהוה עאל ; דאי ימות התם - יפקוהו מלבר. ובמה ידעי ? בההוא זהוריתא אתידע ואשתמודע כד לא יהפך גווני. בההוא שעתא אשתמודע דכהנא אשתכח לגו בחטאה. ואי יפוק בשלם - בזהוריתא אתידע ואשתמודע דיהפך גווני לחוור. כדין חדוותא היא בעלאי ותתאי. ואי לאו - כלהו אשתכחו בצערא והיו ידעי כלא דלא אתקבלו צלותהון. א"ר יהודה כיון דהוה עאל וטמטם עינוי דלא לאסתכלא

במה דלא אצטריך, והוה שמע קל גדפי כרובייא מזמרי ומשבחי - הוה ידע כהנא דכלא הוה בחדוה ויפוק בשלם. ועם כל דא בצלותיה הוה ידע - דמלין נפקין בחדוותא ומתקבלן ומתברכן כדקא יאות, וכדין חדוותא היא בעלאי ותתאי.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קב עמוד ב

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אבוי, א״ל האי יומא אמאי הוא בהאי אתר תלי ולא בדרגא אחרא? דיאות הוא למהוי בדרגא דמלכא שארי יתיר מכלא? אמר ליה ר׳ שמעון: אלעזר ברי! הכי הוא ודאי ויאות שאלת! תא חזי, מלכא קדישא שביק היכליה וביתיה בידא דמטרוניתא ושבק לבנוי עמה בגין לדברא לון ולאלקאה לון ולמשרי בגוויה. דאי זכאן - מטרוניתא עאלת בחדוותא ביקרא לגבי מלכא. ואי לא זכאן - היא ואינון אתהדרו בגלותא. והא אוקימנא כמה דכתיב **משדד אב יבריח אם** (משלי יט כו) וכתיב **ובפשעכם שלחה אמכם** (ישעיהו נ א) . ועל דא אית יומא חד בשתא לאשגחא בהו ולעיינא בהו. וכד אזדמן האי יומא וישראל אזדמנו בהאי יומא בכמה פולחנין בכמה צלותין בכמה ענויין כלהו בזכותא - כדין אימא עלאה דכל חירו בידהא אזדמנת לקבלה לאסתכלא בהו בישראל, וחמאת בני מלכא בנהא דאתפקדון בידהא דמטרוניתא - כלהו זכאין, כלהו בלא חטאין בלא חובין. כדין אזמינת להו חירו מאתר דכל חירו בידהא דמטרוניתא. כדין מטרוניתא עאלת לגבי מלכא בנהירו בחדווה בשלימו ברעותא - דהא רביאת בנין למלכא עלאה כדקא יאות. וכד האי יומא לא אשתכחו כדקא יאות - ווי לון! ווי לשלוחיהון! ווי דהא מטרוניתא אתרחקת מן מלכא ואמא עלאה אסתלקת ולא נפיק מנה חירו לעלמין.

זכאין אינון ישראל דקב״ה אוליף לון אורחוי בגין לאשתזבא מן דינא וישתכחון זכאין קמיה. הדא הוא דכתיב **כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם** (ויקרא טז ל) , וכתיב **וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאתיכם וגו׳** (יחזקאל לו כה) .

ובחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו׳ (במדבר כט יב) .

ר׳ יוסי שאל לר׳ אבא. א״ל הני **חמשה עשר יום** מאי קא מירי? א״ל ודאי רזא יקירא הוא. תא חזי בין לעילא בין לתתא - כל חד וחד בארחיה נטלא, ובארחיה יתבא, ובארחיה אתער ועביד מאי דעביד. האי **עשור** מכנסת ישראל אינון. ויומא עשיראה בעשיראה קיימא. ועל דא **בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית וגו׳** (שמות יב ג) . והאי יומא הוא דילה, וחמשה יומין אחרנין - דמלכא הוא. ההוא יומא דאתי עלה, דהא חמישאה ביה יתיב מלכא בתרעא.

ובכל אתר **בעשור** דמטרוניתא הוא. חמשה עלייהו - דמלכא הוא. ההוא יומא דאתי עלה. בגין כך חמשה יומין מירחא לאורייתא.

ואי תימא שביעאה? - בזמנא דתרין אבהן משתכחי ביה, דהא מלכא בהו, וכדין מתעטר בכלא. וחד מלה - שביעאה וחמישאה! תא חזי חמישאה דיליה הוא ודאי כמה דאתמר, וכדין נהיר אבא לאמא ואתנהירו מינה חמשין תרעין לאנהרא לחמישאה. ואי תימא שביעאה? בגין דמלכא בשלימו דאבהן ועטרה ירית משביעאה כמה דכתיב **צאינה וראינה בנות ציון**, ועל דא בשביעאה הוא יומא דמעטרא מלכא בעטרוי, וכדין ירית מלכא לאבא ואמא דמזדווגין כחדא. ועל דא כלא בחד תלייא:

ובחמשה עשר יום.

רבי יהודה פתח: **וישמע הכנעני מלך ערד** (במדבר כא א) . תנינן, ג׳ מתנן עלאין אזדמנו להו לישראל ע״י תלתא אחין - משה אהרן ומרים. מָן - בזכות משה. ענני כבוד - בזכות אהרן. באר - בזכות מרים. וכלהו אחידן לעילא.

מָן בזכות משה דכתיב **הנני ממטיר לכם לחם מן השמים** -

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קג עמוד א

מן השמים - דא משה. **ענני כבוד** בזכות אהרן דכתיב **אשר עין בעין נראה אתה יהו״ה וגו׳** (במדבר יד יד) . וכתיב **וכסה ענן הקטרת** (ויקרא טז יג) - מה להלן שבעה אף כאן נמי שבעה; דהא בקטרת שבעה עננין מתקשרן כחדא. ועוד - אהרון רישא לכל שבעה עננין הוא, והוא קשיר לשית אחרנין ביה בכל יומא. **באר** בזכות מרים דהא היא ודאי **באר** אתקרי. ובספרא דאגדתא **ותתצב אחותו מרחוק לדעה וגו׳** (שמות ב ד) - דא הוא באר מים חיים, וכלא קשורא חד.

מתה מרים - אסתלק באר דכתיב **ולא היה מים לעדה** (במדבר כ ב) . ובההיא שעתא בעאת באר אחרא לאסתלקא דהוה שכיח עמהון דישראל - כד חמאת שתא עננין דהוו קשירין עלה - אתקשרת היא בהו. מית אהרן - אסתלקו אינון עננין ואסתלק עננא דבירא עמהון. אתא משה אהדר להו. הדא הוא דכתיב **עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם** (תהלים סח יט) - **לקחת מתנות** ודאי. אינון מתנות דהוו בקדמיתא - באר ועננין. באר דא באר דיצחק. עננים אלין עננים דאהרן.

א״ר יצחק מפני מה זכה אהרן לדא? בגין דאיהו רישא לעננים, והוא אקשיר כל יומא ויומא לכלהו כחדא; דמתברכאן כלהו על ידוי.

תא חזי על כל חסד דעבד קב״ה בישראל - קשיר עמהון ז׳ עננין יקירן וקשיר להו בכנסת ישראל. דהא עננא דילה אתקשר בשיתא אחרנין, ובכלהו שבעה אזלו ישראל במדברא. מאי טעמא? בגין דכלהו קשרא דמהימנותא נינהו - ועל דא **בסכות תשבו שבעת ימים** (ויקרא כג מב) . מאי קא מיירי? בגין דכתיב **בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי**, ובעי בר נש לאחזאה גרמיה דיתיב תחות צלא דמהימנותא.

תא חזי כל אינון שנין דקאים אהרן הוו ישראל בצלא דמהימנותא תחות אלין עננין. בתר דמית אהרן - אסתלק עננא חד דהוא ימינא דכלא. וכד האי אסתלק - אסתלקו כל שאר עננין ואתחזיאו כלהו בגריעותא. והא אוקמוה דכתיב **ויראו כל העדה כי גוע אהרן** (במדבר כ כט) - אל תקרי **ויראו** אלא **וייראו**. מיד - **וישמע הכנעני מלך ערד יושב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים** (במדבר כא א) . שמע דאסתלקו אינון עננים ומית תיירא רברבא דכל אינון עננים אתקשרו ביה. אמר רבי יצחק **הכנעני מלך ערד יושב הנגב** ודאי. וכד אתו אינון מאללין דשדר משה אמרו **עמלק יושב בארץ הנגב** בגין לתברא לבייהו, דהא בעמלק אתבר חיליהון בקדמיתא.

אמר רבי אבא **וישמע הכנעני** - מאי קא מיירי הכא בתר דאסתלקו אינון עננים? אלא ׳כנען׳ כתיב ביה **ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו** (בראשית ט כה) . הכא אוליפנא מאן דאפיק גרמיה מצלא דמהימנותא - אתחזי למהוי עבד לעבדי עבדין! הדא הוא דכתיב **וילחם בישראל וישב ממנו שבי** (במדבר כא א) - הוא נטל עבדין מישראל לגרמיה - ועל דא כתיב **כל האזרח בישראל ישבו בסכות** - כל מאן דאיהו משרשא וגזעא קדישא דישראל - ישבו בסכות תחות צלא דמהימנותא. ומאן דליתיה מגזעא ושרשא קדישא דישראל - לא יתיב בהו ויפוק גרמיה מתחות צלא דמהימנותא.

כתיב **כנען בידו מאזני מרמה** (הושע יב ח) - דא אליעזר עבד אברהם. ותא חזי כתיב **ארור כנען**. ובגין דזכה כנען דא לשמשא לאברהם. וכיון דשמש ליה - יתיב תחות צלא דמהימנותא! זכה למיפק מההוא לטייא! ולא עוד אלא דכתיב ביה ׳ברכה׳ דכתיב **ויאמר בא ברוך יהו״ה** (בראשית כד לא) . מאי קא מיירי? דכל מאן דיתיב תחות צלא דמהימנותא - אחסין חירו ליה ולבנוי לעלמין, ואתברך ברכתא עלאה. ומאן דאפיק גרמיה מצלא דמהימנותא - אחסין גלותא ליה ולבנוי דכתיב **וילחם בישראל וישב ממנו שבי**:

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קג עמוד ב

בַּסֻּכֹּת תשבו (ויקרא כג מב) - חסר. ודא עננא חד דכלהו קשירין ביה, דכתיב **כי ענן יהו״ה עליהם יומם** (במדבר י לד) , וכתיב **ובעמוד ענן אתה הולך לפניהם יומם** (במדבר יד יד) - דא הוא עננא דאהרן דאקרי **יומם** דכתיב **יומם יצוה יהו״ה חסדו** (תהלים מב ט) . עננא חד נטיל עמיה חמש אחרנין, ואינון שית. ועננא אחרא דכתיב **ובעמוד אש לילה** - דא נהרא להו לישראל מנהירו דאינון שית:

רבי אלעזר פתח: **כה אמר יהו״ה זכרתי לך חסד נעוריך וגו׳** (ירמיהו ב ב) . האי קרא על כנסת ישראל אתמר בשעתא דהות אזלא במדברא עמהון דישראל. **זכרתי לך חסד** - דא עננא דאהרן דנטלא בחמש אחרנין דאתקשרו עלך ונהירו עלך. **אהבת כלולותיך** - דאשתכללו לך ואעטרו לך ואתקינו לך ככלה דתעדי תכשיטהא. וכל כך למה? בגין **לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה**.

תא חזי בשעתא דבר נש יתיב במדורא דא - צלא דמהימנותא שכינתא פרסא גדפהא עליה מלעילא, ואברהם וחמשא צדיקייא אחרנין שויין מדוריהון עמיה !

אמר ר׳ אבא אברהם וחמשא צדיקייא ודוד מלכא שוין מדוריהון עמיה ! הדא הוא דכתיב **בסכות תשבו שבעת ימים** (ויקרא כג מב) - **שבעת ימים** כתיב ולא ״בשבעת ימים״. (כגוונא דא כתיב **כי ששת ימים עשה יהו״ה את השמים וגו׳**).

ובעי בר נש למחדי בכל יומא ויומא באנפין נהירין באושפיזין אלין דשריין עמיה. ואמר רבי אבא כתיב **בסכות תשבו שבעת ימים** לבתר **ישבו בסכות** ? בקדמיתא **תשבו** ולבתר **ישבו** ? אלא קדמאה - לאושפיזי, תניינא - לבני עלמא.

קדמאה לאושפיזי - כי הא **דרב המנונא סבא** כד הוה עייל לסוכה הוה חדי וקאים על פתחא דסוכה מלגאו ואמר **נזמין לאושפיזין !**. מסדר פתורא וקאים על רגלוי ומברך ואומר: ***בסכות תשבו שבעת ימים ! תיבו*** *אושפיזין עלאין תיבו ! תיבו אושפיזי מהימנותא תיבו !* אדים ידוי וחדי ואמר: *״זכאה חולקנא ! זכאה חולקהון דישראל ! דכתיב* ***כי חלק יהו״ה עמו וגו׳*** *״*. והוה יתיב.

תניינא - לבני עלמא. דמאן

רעיא מהימנא

בסכת תשבו שבעת ימים וגו׳ (ויקרא כג מב) - **פקודא [מ״ה] דא** לישב בסוכה והא אוקימנא, בגין לאתחזאה דישראל יתבי ברזא דמהימנותא בלא דחילו כלל, דהא מקטגרא אתפרש מנייהו. וכל מאן דאיהו ברזא דמהימנותא - יתיב בסוכה כמה דאוקימנא דכתיב **כל האזרח בישראל ישבו בסכות** מב. מאן דאיהו ברזא דמהימנותא ומזרעא ושרשא דישראל - **ישבו בסכות** ! ורזא דא אתמר בכמה דוכתי.

פקודא [מ״ו] בתר דא - לקרבא קרבנא בכל יומא. וקרבנא דא למהוי חולקא בכלא בחדוותא דבנוי, בגין דכולהו אחידן באילנא. ענפין דלתתא דלגבי שרשא דאילנא - כלא אתברכאן בגין אילנא ! אע״ג דלית בהו תועלתא - כלא אתברכאן ! וחדוותא דישראל באבוהון דלעילא יהבי חולקא דברכאן לכל אינון שאר עמין דאית לון אחידו ואתאחדו בהו בישראל. וכל אלין קרבנין - למיהב מזונא לאינון ממנן דשאר עמין, דהא מגו רחימו דקא רחים קב״ה לבנוי בעי דכלא יהון רחימין דלהון. ורזא דא **ברצות יהו״ה דרכי איש גם אויביו ישלים אתו** (משלי טז ז) - אפילו כל אינון מקטרגי עלאי - כולהו אהדרן רחימין לישראל. וכד חיילין דלעילא אהדרו רחימין לישראל - כל אינון דלתתא על אחת כמה וכמה !

ואי תימא להון הוו מקרבי קרבנא - לאו הכי ! אלא כלא לקב״ה סליק ומתקרב ! ואיהו פריש מזונא לכולהו אכלוסין דסטרין אחרנין דיתהנון בההוא דורונא דבנוי, ויתהדרון רחימין דלהון. דינדעון עילא ותתא דהא לית עמא כעמא דישראל דאינון חולקיה ועדביה דקב״ה. ואסתלק יקרא דקב״ה עילא ותתא כדקא יאות. וכל אכלוסין עלאין פתחי ואמרי **ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ** (שמואל ב ז) .

[עיין תיקונים דף קנ״ב]

דף קד עמוד א

דאית ליה חולקא בעמא ובארעא קדישא - **יתיב** בצלא דמהימנותא לקבלא אושפיזין למחדי בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

ובעי למחדי למסכני. מאי טעמא ? בגין דחולקא דאינון אושפיזין דזמין - דמסכני הוא. וההוא דיתיב בצלא דא דמהימנותא וזמין אושפיזין אלין עלאין אושפיזי מהימנותא - ולא יהיב לון חולקהון - כלהו קיימי מניה ואמרי **אל תלחם את לחם רע עין וגו׳** (משלי כג ו) . אשתכח דההוא פתורא דתקין דיליה הוא ולאו דקב״ה ! עליה כתיב **וזריתי פרש על פניכם וגו׳ פרש חגיכם** (מלאכי ב ג) ולא ״חגי״. ווי ליה להוא בר נש בשעתא דאלין אושפיזי מהימנותא קיימי מפתוריה !

ואמר ר׳ אבא אברהם כל יומוי הוה קאים בפרשת אורחין לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא דמזמנין ליה ולכלהו צדיקייא ולדוד מלכא ולא יהבין לון חולקהון -- אברהם קאים מפתורא וקרי **סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה** (במדבר טז כו) , וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר **ובטן רשעים תחסר** (משלי יג כה) . יעקב אמר **פתך אכלת תקיאנה** (משלי כג ח) . ושאר כל צדיקייא אמרי **כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום** (ישעיהו כח ה) .

דוד מלכא דאשלים דינוי אמר דכתיב **ויהי כעשרת הימים ויגוף יהו״ה את נבל וימת** (שמואל א כה לח) . מאי קא מיירי? בגין דדוד שאל לנבל ואתעביד ליה אושפיזא - ולא בעא. ודא זמין ליה ולא יהב ליה חולקא. ובאינון עשרה יומין דדוד מלכא דאין עלמא - אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל!

א״ר אלעזר, אורייתא לא אטרח עליה דבר נש יתיר, אלא כמה דיכיל, דכתיב **איש כמתנת ידו וגו׳** (דברים טז יז) . ולא לימא איניש **אכול ואשבע וארווי בקדמיתא - ומה דישתאר אתן למסכני**. אלא רישא דכלא - דאושפיזין הוא! ואי חדי לאושפיזין ורוי לון - קב״ה חדי עמיה, ואברהם קרי עליה **אז תתענג על יהו״ה** (ישעיהו נח יד) , ויצחק קארי עליה **כל כלי יוצר עליך לא יוצלח** (ישעיהו נד יז) . אמר ר׳ שמעון - האי דוד מלכא אמר ליה, בגין דכל זיינין דמלכא וקרבין דמלכא בידוי דדוד אתפקדו. אבל יצחק קאמר **גבור בארץ יהיה זרעו וגו׳ הון ועושר בביתו וגו׳** ג. יעקב אמר **אז יבקע כשחר אורך וגו׳** (ישעיהו נח ח) . שאר צדיקייא אמרי **ונחך יהו״ה תמיד והשביע וגו׳** (ישעיהו נח יא) . דוד מלכא אמר **כל כלי יוצר עליך לא יוצלח** - דהא הוא על כל זיני עלמא אתפקד.

זכאה חולקיה דבר נש דזכי לכל האי! זכאה חולקהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי - עלייהו כתיב **ועמך כלם צדיקים וגו׳**:

ולקחתם לכם ביום הראשון וגו׳ (ויקרא כג מ) .

ר׳ שמעון פתח: **כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו** (ישעיהו מג ז) .

כל הנקרא בשמי - דא אדם דקב״ה ברא ליה בדיוקניה דכתיב **ויברא אלהים את האדם בצלמו** (בראשית א כז) . ועוד דקרא ליה בשמיה בשעתא דאפיק קשוט ודינא בעלמא ואקרי **אלהים** דכתיב **אלהים לא תקלל**. קרא ליה בשמיה דכתיב **ויברא אלהים את האדם בצלמו** ושפיר.

הא אוקימנא דכתיב **נעשה אדם בצלמנו כדמותנו** (בראשית א כו) - בשעתא דזווגא אתמר. וכך הוא בזווגא דתרווייהו **בצלם ודמות**. ואדם - מדכר ונוקבא נפק.

ויברא אלהים את האדם בצלמו - בספרא דשלמה מלכא אשכחנא דבשעתא דזווגא

רעיא מהימנא

פקודא [מ״ז] דא ליטול לולב בההוא יומא באינון זינין דיליה. והאי רזא אוקימנא ואוקמוה חברייא. כמה דקב״ה נטיל לון לישראל בהני יומין וחדי בהון - אוף הכי ישראל נטלי ליה לקב״ה לחולקהון וחדאן ביה. ודא הוא רזא דלולב ומינין דביה דאיהו רזא דיוקנא דאדם, והא אתמר.

דף קד עמוד ב

אשתכח לתתא - שדר קב״ה חד דיוקנא כפרצופא דבר נש, רשימא חקיקא בצולמא, וקיימא על ההוא זווגא. ואלמלי אתיהיב רשו לעינא למחזי - חמי בר נש על רישיה חד צולמא רשימא כפרצופא דבר נש ובההוא צולמא אתברי בר נש. ועד לא קיימא ההוא צולמא דשדר ליה מאריה על רישיה וישתכח תמן - לא אתברי בר נש! הדא הוא דכתיב **ויברא אלהים את האדם בצלמו** - ההוא צלם אזדמן לקבליה עד דנפיק לעלמא. כד נפק - בההוא צלם אתרבי, בההוא צלם אזיל. הדא הוא דכתיב **אך בצלם יתהלך איש** (תהלים לט ז) . והאי צלם איהו מלעילא בשעתא דאינון רוחין נפקין מאתרייהו. כל רוחא ורוחא אתתקן קמי מלכא קדישא בתקוני יקר בפרצופא דקאים בהאי עלמא. ומההוא דיוקנא תקונא יקר - נפיק האי צלם. ודא תליתאה לרוחא. ואקדימת בהאי עלמא בשעתא דזווגא אשתכח. ולית לך זווגא בעלמא דלא אשתכח צלם בגווייהו. אבל ישראל קדישין - האי צלם קדישא! ומאתר קדישא אשתכח בגווייהו! ולעכו״ם - צלם מאינון זינין בישין, מסטרא דמסאבותא, אשתכח בגווייהו. ועל דא לא ליבעי לאיניש לאתערבא צולמא דיליה בצולמי דעובדי כו״ם בגין דהאי קדישא והאי מסאבא:

תא חזי מה בין ישראל לעמין עובדי כו״ם וכו׳ עד **דמלכא דזמין אושפיזון** - זה המאמר כתיב בפ׳ ויחי יעקב דף רכ ע״א שורה ראשונה (ושייך כאן). ואלו החלופים מצאתי בין כתוב בהעתק לבין הכתוב שם. שורה כ״ג במקום **עלמין** מצאתי **צולמים**. שורה כ״ה במקום **יעדי - דיני גרייע׳**. שורה כ״ו במקום **ידיה** מצאתי **דינא**. שורה ל״א **מי יתן ערב ודא כד נהרא סיהרא ולילי׳א אתתקן בנהורא**. שורה ל״ה במקום **עובדין** מצאתי **בריין**

עמוד ב ב שורה ה׳ **בית חילא**. שורה ו׳ **יצרתיו היינו וענף עץ עבות. אף עשיתיו.** שורה י״ד **לחירו ועל דא קרינאי ליה יום הראשון דא בספרא דאגדתא ושפיר הוא**. שורה כ״ה **דאבא בג״כ כלא יאה ולא בסימא לפירין ולא עביד פירין**. שם - **הדין** צ״ל **תרין**. שורה כ״ו **לבירא ד״א**. שורה כ״ט **יעקב** צ״ל

בירא. שורא ל״א **דא בדא** צ״ל **דא שלא דא**. שורה ל״ג צ״ל **אע״ג דבהאי נחל דינא לא אשתכח ביה**. שורה ל״ה צ״ל **דצדיק איכא וכנישו רברבא נפקי מנייהו**. שורה ל״ו צ״ל **מנייהו לא איבא ולא טעמא**. שם - **וכלא שפיר ועל דא אתרוג בשמאלא**

ובסוף המאמר מצאתי כתיב **דכתיב**.

ביום השמיני עצרת תהיה לכם (במדבר כט לה) - דהא יומא דא ממלכא הוא בלחודוי, חדוותא דיליה בהו בישראל. מתל למלכא דזמין אושפיזין - אשתדלו בהו כל בני היכליה. לבתר אמר מלכא, *״עד כאן אנא ואתון אשתדלנא כלהו באושפיזין וקרבתון קרבנין על שאר עמין בכל יומא. מכאן ולהלאה - אנא ואתון נחדי יומא חד* ! הדא הוא דכתיב **ביום השמיני עצרת תהיה לכם**. **לכם** - לקרבא קרבנין עלייכו. אבל אושפיזי מהימנותא במלכא משתכחו תדירא. וביומא דחדוות דמלכא כלהון מתכנפי עמיה ומשתכחן. ועל דא כתיב **עצרת** תרגומו **כנישו**. והאי יומא - יעקב הוא רישא לחדוותא, וכל אינון אושפיזי חדאן עמיה. ועל דא כתיב **אשריך ישראל מי כמוך** (דברים לג כט) , וכתיב **ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר** (ישעיהו מט ג) :

ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור וגו׳ (ויקרא כד ב) - א״ר אלעזר הא אוקמוה, אבל אמאי אסמיך קב״ה פרשה דא לפרשת מועדים? אלא כלהו בוצינין עלאין - כלהו בוצינין לאדלקא משח רבות עלאה והא אתמר. ועל ידייהו דישראל מתברכאן עלאין ותתאין ואדליקו בוצינין, כמה דאוקמיה דכתיב **שמן וקטרת ישמח לב** (משלי כז ט) - חדוותא דעלאין ותתאין:

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קה עמוד א

רבי אבא פתח: **שמחו ביהו״ה וגילו צדקים** (תהלים לב יא) וכתיב **זה היום עשה יהו״ה נגילה ונשמחה בו** (תהלים קיח כד) , ואוקמוה דהא בקב״ה בעי למחדי ולאנהרא ליה אנפין, וישתכח בר נש בחדווה עמיה. בגין דההוא חדווה - דקב״ה הוי, דכתיב **נגילה ונשמחה בו** - **בו** ביומא, **בו** בקב״ה. וכלא חד מלה.

שמחו ביהו״ה - כד דינין אתכפיין ורחמי אתערו. וכד מתערי רחמי - כדין **וגילו צדיקים** - **צדיק וצדק** מתברכאן כחדא דאקרון **צדיקים** כמה דאתמר. דהא אלין מתברכאן לעלמין וחדאן לעלמין כלהו. **והרנינו כל ישרי לב** - אלין בני מהימנותא לאתקשרא בהו.

ובכלא בעי עובדא לתתא לאתערא לעילא ! תא חזי מאן דאמר דלא בעיא עובדא בכלא או מלין לאפקא לון ולמעבד קלא בהו - תיפח רוחיה ! והא הכא - פרשתא דא אוכח ! אדלקות בוצינייא וקטרת בוסמין דכתיב **שמן וקטרת יְשַׂמַּח לב**. ובעובדא דא אשתכח אדלקותא וחדוותא לעילא ותתא, ואתקשרותא כחדא כדקא יאות. אמר ר׳ יהודה, מזבח דלתתא אתער מזבח אחרא ! כהן דלתתא אתער כהן אחרא ! בעובדא דלתתא אתער עובדא לעילא !

ר׳ יוסי ור׳ יצחק הוו אזלי באורחא.

אמר ר׳ יוסי לר׳ יצחק: כתיב **וקראת לשבת ענג לקדוש יהו״ה מכבד וכבדתו מעשות דרכיך** (ישעיהו נח יג) - שפיר. אבל **מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֶּר דָּבָר** מה הוא? ומאי גריעותא הוא לשבת?

אמר ליה: ודאי גריעותא הוא ! דלית לך מלה ומלה דנפיק מפומיה דבר נש דלית לה קלא וסלקא לעילא ואתער מלה אחרא. ומאי הוא? ההוא דאקרי **חול** מאינון יומין דחול. וכד אתער ׳חול׳ ביומא קדישא - גריעותא הוא לעילא ודאי ! וקב״ה וכנסת ישראל שאלי עליה - מאן הוא דבעי לאפרשא זווגא דילן? ! מאן הוא דבעי חול הכא? ! עתיקא קדישא לא אתחזי ולא שרייא על ׳חול׳. בגין כך הרהור מותר. מאי טעמא? בגין דהרהור לא עביד מדי ולא אתעביד מניה קלא ולא סליק. אבל לבתר דאפיק מלה מפומיה - ההוא מלה אתעביד קלא ובקע אוירין ורקיעין וסלקא לעילא ואתער מלה אחרא. ועל דא **ממצוא חפצך ודבר דבר** כתיב. ומאן דאפיק מלה קדישא מפומיה מלה דאורייתא - אתעביד מניה קלא וסליק לעילא ואתערו קדושי מלכא עלאה ומתעטרן ברישיה. וכדין אשתכח חדוותא לעילא ותתא.

אמר ליה: ודאי הכי הוא והא שמענא מלה. אבל מאן דשארי בתעניתא בשבתא עביד גריעותא לשבת או לא? אי תימא דלא עביד גריעותא - הא סעודתי דמהימנותא בטיל מניה ועונשיה סגי ! הא חדוותא דשבת בטיל מניה ! ?

אמר ליה: מלה דא שמענא, דדא הוא דאשגחן עליה מלעילא מכל בני עלמא. בגין דהאי יומא - חדוותא הוא לעילא ותתא, חדוותא דכל חדוון, חדוותא דכל מהימנותא ביה אשתכח. ואפילו רשעים דגיהנם נייחין בהאי יומא; והאי בר נש - לית ליה חדווה, ולית ליה נייחא. ושניא דא מכל עלאין ותתאין; כלהו שאלין עליה *"מאי שניא דפלנייא הוא בצערא?"*. ובשעתא דעתיקא קדישא אתגלי בהאי יומא ואשתכח האי בצערא - צלותיה סלקא וקיימא קמיה. כדין אתקרעו כל גזרי דינין דאתגזרו עליה. ואפילו אסתכמו בבי דינא דמלכא עליה לביש - כלא אתקרע; בגין דבשעתא דעתיקא אתגלייא - כל חירו וכל חידו אשתכח בגין דאתגליא בהלולא דמלכא. ועל דא תנינן **קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה**. מאן **שבעים שנה**? אלא אע"ג דאסכימו עליה כל אינון שבעין כתרי מלכא דהוא אתחזי בהו - כלא אתקרע, בגין דעתיקא קדישא נטיל ליה לבר נש.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קה עמוד ב

והני מילי כד מתערי עליה בחלמא בליליא דשבתא. למלכא דעביד הלולא לבריה וגזר חדווה על כלא. בהאי יומא דהלולא - כל עלמא הוו חדאן ובר נש חד הוה עציב תפיש בקולרא. אתא מלכא לחדוותא - חמא כל עמא חדאן כמה דאיהו גזר, זקף עינוי - חמא ההוא בר נש תפיש בקולרא עציב; אמר: ומה כל בני עלמא חדאן בהלולא דברי ודא תפיש בקולרא? מיד פקיד ונפקי ליה ושארו ליה מקולריה.

כך האי דשארי בתעניתא בשבתא; כל עלמא חדאן ואיהו עציב והאי אתפש בקולרא. בשעתא דעתיקא קדישא אתגלייא בהאי יומא ואשתכח האי בר נש תפיש בקולרא - אע"ג דאסכימו עליה כל אינון שבעין שנין דאמרן - כלא אתקרע ולא שארי עליה דינא. ביומא אחרא אית ביה רשו למקרע ליה בההוא יומא - כל שכן שבת;

דלית לך יום דלא אשתכח ביה חילא. ומאן דשארי בתעניתא דחלמא בההוא יומא - לא סליק ההוא יומא עד דקרע דיניה. אבל לאו ד**שבעים שנה** כיומא דשבת. בגין כך בההוא יומא ממש, ולא ביומא אחרא. דלית רשו ליומא על יומא אחרא. כל יומא - מה דאירע ביומיה - עביד. דלא אירע ביומיה - לא עביד. ועל דא לא לבעי ליה לאינש לסלקא ליה מיומא דא ליומא אחרא. ובגין כך **דבר יום ביומו** (שמות טז ד) תנינן, ולא "דבר יום ליומא אחרא".

ותא חזי לאו למגנא מתערי עליה בחלמא בגין למתבע עליה רחמי. ווי להההוא בר נש דלא מתערי עליה ולאו אודעו ליה בחלמא, דהא אקרי **רע** ובגיני כך **לא יגורך רע** (תהלים ה ה) כתיב. וכתיב **בל יפקד רע** (משלי יט כג) - **בל יפקד** בגין דאיהו **רע**.

אמר רבי יוסי: כתיב **ממצוא חפצך ודבר דבר** (ישעיהו נח יג) . כיון דכתיב **ממצוא חפצך** - מהו **ודבר דבר**? אלא עד דיגזר מלה כדקא יאות וימלל ליה. ודאי כך הוא ברירא דמלה; משמע דכתיב **ודבר דבר**; זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי; עלייהו כתיב **ויאמר אך עמי המה בנים לא ישקרו ויהי להם למושיע** (ישעיהו סג ח) :

ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי וגו' (ויקרא כד י) .

ויצא - רבי יהודה אמר נפק מכללא דחולקא דישראל; דנפק מכללא דכלא, נפק מכללא דמהימנותא.

וינצו במחנה - מכאן אוליפנא כל מאן דאתי מזוהמא דזרעא - לסוף גלייא ליה קמי כלא. מאן גרים ליה? זוהמא דחולקא בישא דאית ביה; דלית ליה חולקא בכללא דישראל.

רבי חייא פתח **כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקור דבר** (משלי כה ב) . **כבוד אלהים הסתר דבר** - דלית רשו לבר נש לגלאה מלין סתימין דלא אתמסרו לאתגלייא. מלין דחפא לון עתיק יומין כמה דאת אמר **לאכול לשבעה ולמכסה עתיק** (ישעיהו כג יח) . **לאכול לשבעה** - עד ההוא אתר דאית ליה רשו ולא יתיר, ועם כל דא - **ולמכסה עתיק** - **למכסה עתיק** ודאי.

דבר אחר: **לאכול לשבעה** - אינון חברייא דידעין ארחין ושבילין למיהך בארח מהימנותא כדקא יאות, כגון דרא דרבי שמעון שארי בגויה. **ולמכסה עתיק** - מדרין אחרנין, דהא כלהון לא אתחזון לאכול ולשבעה ולאתגלייא מלין בגווייהו אלא **למכסה עתיק**, כמה דאת אמר **אל תתן את פיך לחטיא את בשרך** (קהלת ה ה) .

ביומוי דר׳ שמעון הוה בר נש אמר לחבריה **פתח פיך ויאירו דבריך**. בתר דשכיב הוו אמרי **אל תתן את פיך וגו׳**. ביומוי - **לאכול לשבעה**. בתר דשכיב - **ולמכסה עתיק**; דחברייא מגמגמי ולא קיימי במלין.

דבר אחר, **לאכול לשבעה** - באינון מלין דאתגליין. **ולמכסה עתיק** - באינון מלי דאתחפיין:

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קו עמוד א

ויקוב בן האשה הישראלית את השם (ויקרא כד יא)

מהו **ויקוב**? רבי אבא אמר **ויקוב** ודאי! כמה דאת אמר **ויקוב חור בדלתו** (מלכים ב יב י) - נקיב מה דהוה סתים. **ושם אמו שלומית בת דברי**. עד כאן סתים שמא דאמיה - כיון דכתיב **ויקוב** - נקיב שמא דאימיה!

אמר רבי אבא אי לאו דבוצינא קדישא קיימא בעלמא לא ארשינא לגלאה, דהא לא אתיהיב מלה דא לגלאה אלא לחברייא דאינון בין מחצדי חקלא. תיפח רוחיהון דאינון דאתיין לגלאה לאינון דלא ידעי!

תא חזי כתיב **וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי** (ויקרא כד י) - האי קרא הא אוקימנא, אבל דא בר אינתו אחרא דאבוי בעלה דשלומית הוה. וכיון דאתא ההוא מצראה עלה בפלגות ליליא ותב לביתא וידע מלה - אתפרש מנה ולא אתא עלה. ונטל אינתו אחרא ואוליד להאי ואקרי **איש הישראלי**. ואחרא **בן הישראלית**. אי אינון אינצו הכא כחדא - מאי קא בעי הכא שמא קדישא ואמאי קלל שמא קדישא? אלא איש הישראלי אמר מלה מאמיה מגו קטטה. מיד - **ויקוב בן האשה הישראלית**, כמה דאת אמר **ויקוב חור בדלתו**.

רזא דמלה נטל **ה׳** דשמא קדישא ולייט לאגנא על אמיה. ודא הוא נקיבא - דאיהו נקיב ופריש שמא קדישא. ולמחצדי חקלא אתמר. ורזא דמלה **כן דרך אשה מנאפת וגו׳** (משלי ל כ) . זכאה חולקהון דצדיקייא דידעין מלה ומכסיין לה! ועל דא אתמר **רֵיחָךְ רֵיב אֶת רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אַל תְּגַל** (משלי כה ט) . **ה׳** בתראה הות נוקבא דינקא בתרין סטרין - בגין כך נטלא זיינין דמלכא ונקמת נקמתא דכתיב **הוצא את המקלל** (ויקרא כד יד) . על דא כתיב **איש אמו ואביו תיראו** - דחילו דאמא אקדים לאבא. וזכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי:

ואל בני ישראל תדבר לאמר איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו (ויקרא כד טו) .

רבי יהודה אמר: הא אוקמוה, אבל **כי יקלל אלהיו** כתיב סתם, ובגין דאמר **אלהיו** סתם - לכך **ונשא חטאו**; דהא לא ידעינן מאן הוא דחלא דיליה, אי אחד מן השרים או חד מן ככביא או חד מדברי עלמא.

א״ר יוסי אי צדיק גמור הוא לא יתער מלה. וכיון דאתער מלה דא - חיישינן מינות אזדריקת ביה ולא ימות על דא בגין דאיהו מלה סתים.

רבי יהודה אמר: דאין ליה לטב בהא. דאי אמר ״אלהי״ - יכיל למטען ״אלהי״ דהוה עד השתא דאתמשכנא אבתריה בלבאי והשתא אהדרנא לקבלא מהימנותא עלאה. אבל אי אמר **יהו״ה אלהים** או **יהו״ה** ונקיב ליה בשמא - האי לית ליה למטען בהאי בגין דדא הוא מהימנותא דכלא, וכל את ואת דשמא קדישא דא סלקא לשמא שלימא.

דבר אחר: **ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל** - ר׳ יצחק אמר **ויקוב בן האשה** אמאי? אלא כמה דאוקמוה, אבל **האיש הישראלי** - בעלה דשלומית הוה! רבי יהודה אמר, בריה דבעלה דשלומית מאנתו אחרא הוה!

א״ר יצחק, נצו כחדא ואמר ליה מלה מאימיה, וכי אבוי הוה דאתקטל בשמא קדישא כמה דאוקמוה דכתיב **הלהרגני אתה אומר**, דהא בשמא קדישא קטיל ליה משה. ועל דא אושיט מלה לקבליה. ודא הוא דכתיב **ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל...ויביאו אותו אל משה** (ויקרא כד יא) - אמאי לגבי דמשה? בגין דקטיל לאבוהי בשמא קדישא - בגין כך **ויביאו אותו אל משה**. כיון דחמא משה - מיד **ויניחוהו במשמר** (ויקרא כד יב) . ואבא וברא נפלו בידא דמשה:

איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו (ויקרא כד יד) .

רבי יצחק פתח: **שמע עמי ואעידה בך ישראל אם תשמע לי. לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר** (תהלים פא ט) . כיון דכתיב **לא יהיה בך אל זר** -

מאי **ולא תשתחוה לאל נכר**?

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קו עמוד ב

אלא **לא יהיה בך אל זר** - דלא ייעול בר נש ליצר הרע בגויה, דכל מאן דאתי לאתחברא ביה - ׳אל זר׳ שריא בגויה. דהא כד אתחבר בר נש ביה - מיד אתי לאעברא על פתגמי אורייתא, אתי לאעברא על מהימנותא דשמא קדישא, ואתי לבתר למסגד לטעוון אחרן. ועל דא כתיב **לא יהיה בך אל זר** - כיון דלא יהיה בך **אל זר** - לא תיתי למסגד לטעוון אחרן ולמעבר על מהימנותא דשמא קדישא. הדא הוא דכתיב **ולא תשתחוה לאל נכר**. ומהימנותא בישא דבר נש דא הוא. ועל דא **כי יקלל אלהיו** דיכיל למטען דהוא לייט להוא ׳אל זר׳ יצרא בישא דשרייא עליה לזמנין, ואנן לא ידעינן מלוי אי קשוט או לאו. ועל דא **תשא חטאו**. אבל **ונוקב שם יהו״ה מות יומת**.

אמר רבי יהודה אי הכי אמאי **ונשא חטאו**? **ונסלח חטאו** מבעי ליה?! אמר ליה כגון דאמר ״אלהי״ כמה דאוקימנא סתם ולא פריש.

רבי חייא אמר **כי יקלל אלהיו** סתם ולא פירש - והא ודאי **ונשא חטאו**. אבל **ונוקב שם יהו״ה מות יומת** - דהא הכא תלייא מהימנותא דכלא, ולית ליה רשו למטען עליה כלל.

אמר רבי יוסי: הכי הוא ודאי! דהא שמא דא מהימנותא דעלאי ותתאי! ועל דא קיימין עלמין כלהו! באת חד זעירא תליין אלף אלפין ורבוא רבבן עלמין דכסופין! ועל דא תנינן אתוון אלין קשירין אלין באלין, וכמה אלף רבבן עלמין תליין בכל את ואת, ואסתליקו ואתקשרו במהימנותא, וסתים בהו מה דלא אתדבקו עלאין ותתאין. אורייתא בהו תלייא! עלמא דין ועלמא דאתי, הוא ושמיה חד. ועל דא כתיב **אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני** (תהלים לט ב) , וכתיב **אל תתן את פיך לחטיא את בשרך** (קהלת ה ה) :

רבי חזקיה פתח: **לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה אם בהמה אם איש לא יחיה במשוך היובל** (שמות יט יג) . ומה טורא דסיני דאיהו טורא כשאר טורי עלמא - בגין דאתחזי עליה יקרא דמלכא קדישא - כתיב **לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה**. מאן דקריב למלכא - לא כל שכן?! ומה טורא דסיני דיכיל בר נש לאושיט ביה ידא ארח יקר בדחילו - כתיב **לא תגע בו יד** סתם, ואפילו בארח יקר. מאן דאושיט ידיה בארח קלנא לקביל מלכא - לא כל שכן?!

רבי ייסא פתח ואמר: **אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא** (שמות ג ה) . ומה משה דמן יומא דאתיליד זיהרא קדישא עלאה לא אעדי מניה - כתיב ביה **אל תקרב הלום**. אמר ליה *״משה עד כאן לא אנת כדאי לאשתמשא ביקרי - של נעליך״*. ומה משה כך דהוה קריב בדחילו בקדושה כתיב ביה הכי - מאן דקריב בארח קלנא לגבי מלכא - על אחת כמה וכמה!

רבי אבא אמר **איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו**. תא חזי כד הוו ישראל במצרים היו ידעי באינון רברבי עלמא דממנן על שאר עמין, וכל חד וחד הוה ליה דחלא בלחודוי מנייהו. כיון דאתקשרו בקשרא דמהימנותא וקריב לון קב״ה לפולחניה - אתפרשו מנייהו, וקריבו לגבי מהימנותא עלאה קדישא. ובגין כך כתיב **איש איש כי יקלל אלהיו**. ואע״ג דפולחנא נוכראה הוא - כיון דאנא פקודת לון ממנא לדברא עלמא - מאן דלייט ומבזי לון **ונשא חטאו** ודאי, דהא ברשותי קיימין ואזלי ומדברין בני עלמא. אבל **ונוקב שם יהו״ה מות יומת** - לאו **ונשא חטאו** כמה לאלין, אלא **מות יומת**! **מות** בעלמא דין, **יומת** בעלמא דאתי! לאלין - **ונשא חטאו** בגין דמבזי עובדי ידי, מבזי לשמשי דאנא פקידית ואסיר הוא. אבל מיתה לא אתחייב בהו.

רבי שמעון הוה אזיל בארחא והוה עמיה **רבי אלעזר ורבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי ורבי יהודה**. מטו לחד טיקלי דמיא. פוסקרא רבי יוסי בקטפוי לגו מייא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קז עמוד א

"קוטרא דקוסטי דמיא ולואי ולא שכיח!". א"ל רבי שמעון "אסיר לך! שמשא דעלמא הוא ואסיר לאנהגא קלנא בשמשא דקב"ה. וכל שכן דאינון עובדי קשוט - בנימוסי דקסטירא עלאה שכיחי".

פתח ואמר: **וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד** (בראשית א לא) . **וירא אלהים את כל אשר עשה** - סתם, אפילו נחשים ועקרבים ויתושים, ואפילו אינון דאתחזון מחבלי עלמא - בכלהו כתיב **והנה טוב מאד** - כלהו שמשי עלמא מדברי עלמא, ובני נשא לא ידעי.

עד דהוו אזלי חמו חד חויא מדבר קמייהו. אמר ר' שמעון *"דאי דא אזיל לארחשא לן ניסא!"*. רהט ההוא חויא קמייהו וקטר בחד אפעה בקיטרא דאורחא. נצן חד בחד ומיתו. כד מטון - חמו לון לתרווייהו שכיבין בארחא. אמר רבי שמעון *"בריך דחמנא דרחיש לן ניסא! דהא כל מאן דאסתכל בהאי כד איהו בקיומיה או איהו יסתכל בבר נש - לא ישתזיב ודאי! כל שכן אי יקרב בהדיה!"*. קרא עליה **לא תאונה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך** (תהלים צא י) . ובכלא עביד קב"ה שליחותא דיליה, ולית לן לאנהגא קלנא בכל מה דאיהו עבד. ועל דא כתיב **טוב יהו"ה לכל ורחמיו על כל מעשיו**, וכתיב **יודוך יהו"ה כל מעשיך**:

[מכאן ועד סוף הפרשה כבר נדפס בפרשת ויחי דף רכ"א ע"א]

רבי שמעון פתח: **אני חבצלת השרון שושנת העמקים** (שיר ב א) . כמה חביבה כנסת ישראל קמי קב"ה! דקב"ה משבח לה, והיא משבחת ליה תדיר. וכמה שבחין ומזמרין אתקנת ליה למלכא תדיר. זכאה חולקהון דישראל דאחידן בעדבא דחולקא קדישא כמה דכתיב **כי חלק יהו"ה עמו יעקב חבל נחלתו** (דברים לב ט) .

אני חבצלת השרון - דא כנסת ישראל דאקרי **חבצלת** דקיימא בשפירו דנוי בגנתא דעדן. **השרון** - דהיא שרה ומשבחת ליה למלכא עלאה. דבר אחר: **אני חבצלת השרון** - דבעייא לאשתקאה משקיו דנחלא עמיקא מבועא דנחלין, כמה דאת אמר **היה השרון כערבה** (ישעיהו לג ט) . **שושנת העמקים** - דקיימא בעמיקתא דכלא. **שושנת העמקים** - מאי אינון **עמקים**? כמה דאת אמר **ממעמקים קראתיך יהו"ה. חבצלת השרון** - מההוא אתר דשקיו דנחלין עמיקין נפקין ולא פסקין לעלמין. **שושנת העמקים** - דההוא אתר דאקרי **עמיקא דכלא**, סתים מכל סטרין.

תא חזי בקדמיתא ירוקא כ**חבצלת** דטרפין דילה ירוקין. לבתר - **שושנה** בתרין גוונין - סומק וחוור. **שושנת** - בשית טרפין. **שושנת** - דשניאת גוונהא, ואשתניאת מגוונא לגוונא.

שושנת. בקדמיתא **חבצלת** - בזמנא דבעייא לאזדווגא ביה במלכא אקרי **חבצלת**. בתר דאתדבקת ביה במלכא באינון נשיקין אקרי **שושנה** בגין דכתיב **שפתותיו שושנים**.

שושנת העמקים - דהיא שניית ומשניאת גוונהא; זמנין לטב וזמנין לביש, זמנין לדינא וזמנין לרחמי.

ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים וגו' (בראשית ג ו) . תא חזי דהא בני נשא לא ידעין ולא מסתכלין ולא משגיחין בשעתא דברא קב"ה לאדם, ואוקיר ליה ביקירו עלאה. בעא מיניה לאתדבקא ביה בגין דישתכח יחידאי ובלבא יחידאי ובאתר דדביקותא יחידאי דלא ישתני ולא יתהפך לעלמין בההוא קשורא דמהימנותא יחידאה דכלא ביה אתקשר. הדא הוא דכתיב **ועץ החיים בתוך הגן**. ולבתר סאטו מאורחא דמהימנותא ושבקו אילנא יחידאה עלאה מכל אילנין, ואתו לאתדבקא באתר דמשתני ומתהפך מגוונא לגוונא, ומטב לביש ומביש לטב, ונחתו מעילא לתתא ואתדבקו לתתא בשנויין סגיאין, ושבקו עלאה דכלא דהוה חד ולא אשתני לעלמין. הדא הוא דכתיב **אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים** (קהלת ז כט) . **והמה בקשו חשבונות רבים** ודאי. כדין אתהפך לבייהו בההוא סטרא ממש; זמנין לטב זמנין לביש, זמנין לרחמי זמנין לדינא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף קז עמוד ב

כההוא מלה דאתדבקו בה ודאי - **והמה בקשו חשבונות רבים** ואתדבקו בהו.

אמר ליה קב"ה: *"אדם! שבקת חיי ואתדבקת במותא!"*. חיי - דכתיב **ועץ החיים בתוך הגן** - עץ דאתקרי חיי, דמאן דאחיד ביה לא טעים טעמא דמותא לעלמין. ואתדבקת באילנא אחרא - הא ודאי מותא הוא לקבלך! הדא הוא דכתיב **רגליה יורדות מות וגו'** (משלי ה ה) , וכתיב **ומוצא אני מר ממות את האשה** (קהלת ז כו) - ודאי באתר דמותא אתדבק ושבק אתר דחיי. בגין כך אתגזר עליה ועל כל עלמא מותא.

אי הוא חטא - כל עלמא מאי חטאו? אי תימא דכל בריין אתו ואכלו מאילנא דא ואתרמי מכלא - לאו הכי. אלא בשעתא דאדם קאים על רגלוי - חמו ליה בריין כלהו ודחלו מקמיה, והוו נטלין בתריה כעבדין קמי מלכא. והוא אמר לון **אנא ואתון - בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהו"ה עושנו**. וכלהו אתו בתריה. כיון דחמו דאדם סגיד להאי אתר ואתדבק ביה - כלהו אתמשכו אבתריה וגרים מותא ליה ולכל עלמא. כדין אשתני אדם לכמה גוונין - זמנין לטב זמנין לביש, זמנין רוגזא זמנין נייחא, זמנין דינא וזמנין רחמי, זמנין חיי זמנין מותא. ולא קאים בקיומא תדיר בחד מנייהו בגין דההוא אתר גרמא ליה.

ועל דא אקרי **להט החרב המתהפכת** - מן סטרא דא לסטרא דא; מן טב לביש, מן רחמי לדינא, מן שלום לקרבא. אתהפיכת הוא לכלא ואקרי **טוב ורע** דכתיב **ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו** (בראשית ב יז) . ומלכא עילאה - לרחמא על עובדי ידוי - אוכח ליה ואמר ליה **ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו**. והוא לא קביל מניה. ואתמשך בתר אתתיה ואתתרך לעלמין. דהא אתתא לאתר דא סלקא ולא יתיר, ואתתא גרים מותא לכלא. תא חזי לעלמא דאתי כתיב **כי כימי העץ ימי עמי** (ישעיהו סה כב) . **כימי העץ** - ההוא עץ דאשתמודע. ביה זמנא כתיב **בלע המות לנצח ומחה יהו"ה אלהים דמעה מעל כל פנים** (ישעיהו כה ח) .

ברוך יהו"ה לעולם אמן ואמן. ימלוך יהו"ה לעולם אמן ואמן

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)